

B. C. D.

SCIAGRAPHIA MORBORUM,

Cujus

PARTEM TERTIAM,

VENIA EXPERIENT. FACULT. MEDICÆ
IN REGIA ACAD. ABOËNS.

VENTILANDAM EXHIBENT,

PRÆSES

DN. DOCT. JOHANN. J.
HAARTMAN,

Assess. atque Medic. Profess. Reg. & Ord. E-
ques Reg. Ord. Was. atque Membrum Reg.
Acad. Scient. & Soc. Patr. Holm.

Et

RESPONDENS

JOSEPHUS GUSTAVI PIPPING,

Aboa-Fennus,

In Auditorio Majori Die XIX. Junii
Anni MDCCLXXIX.

Horis ante meridiem Consuetis.

A B O Æ

Impressa apud Viduam Reg. Acad. Typogr.
JOH. CHRISTOPH. FRENCKELL.

SCIAGRAPHIA
MORBORUM.

Copia

PARTEM TERTIAM

Venia Experimenti Facult. Medicæ

in Regia Acad. Aboens.

VENTILANDAM EXHIBENT

P R E S S E S

Dr. Doct. JOHANN J.

HAARTMAN,

Alibi, etque Medic. Præf. Reg. & Ord. E.

quis Reg. Ord. Wal. etque Mæmorum Reg.

Acad. scient. & Soc. Nat. Holog.

Et

RESPONDENS

JOSEPHUS GUSTAVI PRING,

Med. Præf.

in Auditorio Majori Die XVI. Julii

Anni MDCCXXIX

Hort. etc. notariæ legit.

A B O E

Impressit et Typogr. Reg. Acad. Typogr.

Jon. Christian. Trankmann.

a) — *Indica*: Proctalg. Brasil. S. sp. 6. a.

b) — *Sanguineorum & Hypochondr.* &c. ad Hemorrhoid. dispositorum, Tenesm. Hemorrhoid. S. sp. 5. Proctalg. ex mariscis S. sp. 8.

Cura: Laxantia Antiphlogistica c. floribus Sulphuris, & externe Ungv. de Linar. & Cerussæ ana Dr. vj. Suberum tostorum Scr. ij, Opii Scr. β. Aceti Samb. q. f. ad consilt. Linimenti requirunt. Prævertitur, si posteriora quovis die cum Aqua frigida lavantur, & Alvus interdum cum Salinis movetur.

Sp. 3. PROCTALGIA TENESMODICA, cum magna egerendi cupiditate. *Tenesmus* Linn. Sauv. Vog. G. 166. Proctalg. Tenesmodes. S. sp. 10. Stolztwång.

a) — *Stercorea*: a scybalis durioribus, Tenesm. S. sp. 9.

b) — *a Calculo Vesicæ*: Tenesm. S. sp. 2.

c) — *Syphilitica*: Cancrosa, Fistulosa ani &c. conf. Leucorrhoidem Class. IV.

Cura morbi primarii.

Sp. 4. PROCTALG. COMPLICATA I. Symptomat.

a) — *Inflammatoria*: a) a Phlegmone podicis, b) a Cystitide, c) Phlegm. Vesic. Semin. Proctalg. infl. S. sp. 1. Tenesm. a Vesic. Sem. Phlegm. S. sp. 2. b. conf. Enter. Recti.

b) — *ab Ischuria Vesicali*: Tenesm. a calculo Vesic. Sauv. sp. 2.

c) — *ab exania*: Sauv. sp. 7.

d) — *Herpedinosa*: Proctalg. S. sp. 4. c.

H

e) — *Ves*

e) — *Venerica*: ex Rhagad. Sauv. sp. 5.
Proct. Cancros. Sauv. sp. 2. b.

f) — *Dysenterica*: fistulosa &c. cfr. Leu-
corrhoid. Cl. IV.

Cura: morbi primarii.

Gen. 46. PUDENDAGRA Sauv. Linn. *Ced-*
ma. Vog. G. 168. Pung-wärck.

Dolor partium genitalium.

Spec. I. PUDEND. TESTICULORUM & Scroti.

a) — *Inflammatoria Scroti*: ab equitatio-
ne &c.

b) — *Testiculorum*: a) simplex puberum;
Pudend. a parorchidio, Sauv. sp. 1. b) a con-
tusione l. compressione sub equitat. &c. c)
ex usu acrium Aphrodisiacor. Plenck de Tu-
mor. p. 55. d) a suppressa Gonorrh. Pudend.
testicul. Sauv. sp. 10.

Cura: Laxantia Antiphlog. & externe A-
qua Calcis c. tantillo Spiritus Vini Camph.

Sp. 2. PUDEND. COLIS.

a) — a *Catbeterismo*: manu in experti
applicata.

b) — a *Candelulis acrioribus*: Ischur. ab
Ureth. inflamm. Sauv. sp. 38.

c) — a *Ligatione*: Isch. Sauv. sp. 42. cfr.
Phimosin Phlegmonodear.

d) — ex immoderato *Veneris usu*:

Cura: Injections & fots e Lacte & Cro-
co exigit.

Sp. 3.

Sp. 3. PUDEND. COMPLICATA & Symptomatica.

a) — a *Contagio viroso*: a) Leproso, Pudend. Arfura. S. sp. 7. b) Syphilitico, Pud. ex Phimosi. Sauv. sp. 2. Pudend. Ulcusculosa præputii & Vaginæ. S. sp. 4. Pud. a Gonorrh. S. sp. 6. Pudend. Ulcerosa Penis *Chancres* dicta. Pudend. Cancr. S. sp. 8. conf. Syphildem Cl. III. Gonorrh. Cl. IV. & Siphildem Cl. VIII.

b) — *Veneræ Testium*: a suppressa Gonorrh. Pud. Test. S. sp. 10. Phlegm. Test. Sauv. sp. 3.

c) — a *Priapismo*: conf. Spasmus Nervosorum.

d) — *Herniosa*: Sauv. sp. 3.

e) — *Oscheobydropica*: conf. Cl. VII.

f) — *Sarcomatosa*:

g) — *Pruriginosa*: Pudend. S. sp. 5. cfr. Prurimum Scroti & Vulvæ.

Cura: Antecedentis, simulque morbi primarii.

Obs. Pudend. Dysuriæ & Ischuriæ. vid. Dysur. hujus Ord. & Isch. Cl. VI.

Gen. 47. HYSTERALGIA Sauv. Linn. Vog.

Moder-wärck.

Dolor Uteri sine inflammatione.

Spec. 1. HYSTER. CATAMENIALIS; *Dysmenorrhæ-*

gia a Menostacia h. e. dolor in purgatione Menstruali. Månads-wärck.

a) — a frigore:

H 2

b) — ab

b) — *ab Alteratione:*

c) — *a phlogisticitate sanguinis:* Hyst. a Menost. Sauv. sp. 3.

d) — *a Viscositate:*

e) — *a morbo Tabescenti:*

f) — *ab Ætate Vetularum:* Hyst. Vaporos. Sauv. sp. 10. b.

Cura: a) b) c) post V. Sect. Nitrum c. Borace & Croco postulant, d) Digest. Laxant. & Elixir. propr. f. acid. diebus menstruor. e) Paregorica; & f) post V. Sect. in brachio Pil. foetidas c. Aloë.

Sp. 2. HYST. IMPRÆGNATARUM f. Gravidarum.

Ståddas = smårta.

a) — *legitima:* ab extensione Uteri, Hyster. imprægn. Sauv. sp. 12.

b) — *a situ præternaturali fætus:*

c) — *Abortientium:*

Cura: V. Sect. brachialis una vel altera 3:bus primis gestationis mensibus, simulque Diæta tenuis & Antiphlog. Eccoprotica e. g. El. Lenit. c. Manna & Cryst. Tart.

Sp. 3. HYST. PARTURIENTIUM DYSTOCIA Sauv. & Vog. Partus laboriosus f. difficilis.

Födsle = Pina.

a) — *materna:* a) ab angustia, Dystoc. S. sp. 4. b) ab Hysteroloxia, S. sp. 5. c) a mola, S. sp. 10. d) a Pathemate, S. sp. 3. e) a colica & Obstr. alv. Sauv. sp. 2. f) a debilitate, Sauv. sp. 1.

b) — a

b) — *a fetu*: a) a mole ipsius. Sauv. sp. 6. b) a foetu mortuo. S. sp. 7. c) a situ foetus. S. sp. 8. d) a secundinis elapsis S. sp. 9.

c) — *Instrumentalis*: *Atocia*. Vog. cum partus sine arte absolvi nequit. a) instrumentis, b) operatione Cæsarea.

Cura: Partus promovendus est Balneis Vaporosis, Clysmatibus, stimulatione dolorum parturientis, cum Antheribus Secalis, Saccharo Aurantior. & Aqua Cinam. Vin. nec non Obstetricis adjumento l. instrumentor.

Sp. 4. HYST. PUERPERARUM. Barnsjängs-wårck.

a) — *a debilitate musc. abd. Colica Puerperarum.* Ester-wårck.

b) — *Loebialis*: *Dystocia* Linn. Stadnat Afflag. S. sp. 14. a) a frigore. b) ab Alteratione. c) a mala dispositione &c.

c) — *Lactea*: a Lacte suppresso & revulso. S. sp. 13. a Sparganosi. S. sp. 15.

Cura: Rc. Ol. Cacaonis Dr. j. Extr. Myrrh. Aloës Gumm. Pulv. Croc. & Castor. ana Scr. ij. Bals. Copaiv. Dr. jß. m. f. Pil. gr. ij. Ex his propinantur mane vij. ad x. Elix. Pereg. Vespere, & Venter ungitur Bals. Majali, spiritu Salis Ammon. succin. & Camph. saturato.

Sp. 5. HYST. INNUPTARUM.

a) — *ex Acrimonia Ovarii* &c. Hyst. Vaporos. cfr. Cachexiam, Chlorot. Intumescen-tiar. Hyst. prurig. Sauv. sp. 7.

b) — *Spasmodica*: cfr. Hyster. Nervosorum.

c) — *Nymphom.* a phlogistic. Sauv. sp. 3.
conf. Nervosus.

Cura: V. Sectio si opus fuerit & Pil. foetidæ c. Aloë, & Limat. Martis, vel Moscho & tantillo Opii.

Sp. 6. HYST. COMPLICATA s. Symptomata.

a) — *Inflammatoria:* vide Hysteritidem Phlegm.

b) — *febricosa intermittens:* vide febres intermittentes.

c) — *Menorrhagica & Lochialis:* S. sp. 10. a. conf. Profluvia.

d) — *a calculo s. Hysterolitho* Hyst. Calculosa. Sauv. sp. 16.

e) — *ab Offe:* Sauv. sp. 8.

f) — *ab Ascaridibus* l. Verm. Pudend. ab Ascari. Sauv. sp. 9.

g) — *a prolapsu:* Hysteroloxia s. Hysteroloplis S. sp. 1. ab Hysterocele. S. sp. 2.

b) — *Scirrhusa:* Sauv. sp. 6. Cancrosa. Sauv. sp. 4 ex abscessu. Sauv. sp. 11. Ulcerosa. Sauv. sp. 5. cfr. Cl. VIII.

Cura: morbi primarii & Symptomatum.

Gen. 49. DYSURIA, Sauv. Linn. Vog.

Wink. sweda.

Laboriosa & dolorifica micturitio, interdum in Ischuriam veram transiens.

Spec. I. DYSURIA PASSIVA, *Stranguria* Linn. Vog. G. 163. *Stillicidium* Urinae. Skall. piß.

Dolo-

da (Dolorifica micturitio ubi sæpius cum ardore in Urethra guttatim urina redditur.

a) — *ex abusu medicamentorum & evacuantium*: a) ex usu Cantharidum in- l. externo, b) abusu alcalin. c) a vehementiori sudore.

b) — *a vitiis Diætæ*: a) abusu liquorum fermentat. a Cerevisia recenti sæculenta, b) victu acriori, c) exercitiis immodicis, d) ne-onuptarum &c. Dys. Primar. Sauv. sp. 5. Neonymph. S. sp. 14. e) a largiori potu, f) imprimis aquæ frigidæ insudanti corpore. Vog. Præl. §. 410.

(d) c) — *ab externa contusione & vulneratione*: colis a ligatione penis &c Ilch. a vinculo. Sauv. sp. 42. a Cathetere in Vesicam improvide immisso.

d) — *ex Ascarid. s. Teredin. Delii*; Dys. ab infectis Sauv. sp. 15.

e) — *Arenosa & Calculosa*: Senes sæpius infestans, Nephralg. Aren. Sauv. sp. 2.

oldid. *Cura*: Laxantia Antiphlog. Clysmata & fomenta Emollientia; Emulsiones Nitrosæ c. Liqv. minerali Hoffm. vel Hautt. Salini ad modum Riverii c. Oleosis & Syrup. de me-
chonio mixti, adhibenda sunt.

Sp. 2. DYS. A SANGUINE.

a) — *a phlogosi Urethræ & textus ipsius spongiosi*: a) nocturna b) diurna a Spasmo Prostatae. c) Chronica a Scirrhol. ipsius.

b) — *a sufflaminatis menstruis, Lochiis, Hæmorrhoid. Lieut.*

H 4

c) — a

c) — *a pituita l. muco*: a) Renalis b) ab orificii ureterum inferioris clausura. Isch. puit. S. sp. 9. 15. 17. conf. Ischuriam.

d) — *a phlogosi sanguinis*: conf. Nephrit. atque Cystit.

Cura: Antiphlogistica & sequens mixtura ad Vesperem. R. Ol. Amygd. Unc. j. Succ. Citri Unc. β. spirit. Tart. f. Tinct. fuccin. dulc. Dr. β. pro una dosi.

Sp. 3. **DYSUR. COMPLICATA & Symptomata** aliorum morborum,

a) — *inflammatoria*: a) Nephriticor. b) Hysteritidis Dys. Hyster. S. sp. 9. c) Cystitidis d) Enteritidis recti, a mariscis ani &c. conf. Ord. I. hujus Cl.

b) — *februm malignarum*: ex acrimonia urinæ: a) febr. simplic. b) Exanthematicar. miliaris Puerperarum &c. 1) Symptom. 2) Critica, Nephralg. Miliaris. Sauv. sp. 14.

c) — *Artbriticorum*: cum filis & sabulo Dys. Nephralg. Sauv. sp. 3.

d) — *Venerea*: a) cum carunculis Urethrae, b) a coarctatione ipsius, Dys. Ven. 6. sp. 4. c) a Gonorrh. (sicca) adstring. suppressa Dys. Ven. S. sp. 4. b. d) a Gonorrh. & Phimosi, Isch. S. sp. 43. conf. Isch. Cl. VI. e) a coitu impuro Venereo l. Leproso. Dys. Ven. Sauv. sp. 4. a. b. — Arsur. Sauv. sp. 7. conf. Pudend. compl.

e) — *Herpetica*: cum urina furfuracea Dys. Herp. Sauv. sp. 2.

f) — *Hy-*

f) — *Hystericar. & Hypochondr.* Dyf. S. sp. 1. b. Colicæ Spalmod. Dyf. Rachialg. S. sp. 11. Nephralg. Hyft. S. sp. 5. Ifch. Spasm. S. sp. 5. & 20. c) consensualis a læsione Renum &c. Lieut. d) a penis intra corpus retractione Hoffm. e) Diabetica. S. sp. 17. f) Gravidarum Dyf. S. sp. 13. Ifch. ab Utero. S. sp. 28. Nephralg. Gravid. S. sp. 16.

g) — *ab Aneurismate partium vicinarum,* a mariscis Ani, Vesicæ, &c. conf. Ischur.

b) — *Ectopocystica:* a) Herniosa a Cystoc. Dyf. S. sp. 8. b) proptoica ab exocyste, Verd. Ifch. Ectopoc. Sauv. sp. 26.

i) — *ab Hysteroloxia:* S. sp. 10. Virginum Atretarum. S. sp. 16. Ifch. Atret. S. sp. 29. parturientium, a Calculo in Utero, Hystero-lithos Eph. N. C. Dec. 1. A:o IV. obf. 65. ab Urethræ ruptura in scrotum hiante. Ifch. Sauv. sp. 40.

k) — *Hydropicorum:* Schactii instit.

l) — *a pure:* a) Renum ulcere b) Recti, c) Uteri, d) Colis &c. Ifch. S. sp. 8. 16. 23. 35. Neph. purul. S. sp. 7. monstrosa. S. sp. 11.

Cura: Emollientia & quæ causam primariam tollunt, s. levant. Mixt. Oleoso-Citrata c. Paregoricis junctæ interdum utilissimæ sunt.

Gen. 50. SPLANCHNODYNE. Visceral-wärct.

Dolorifica & anxia nec non interdum obscura viscerum obstipatio, cum phlegmasia spuria, sæpius ad intumescencias

H 5 vel

vel Marasmus. Class. VII. & VIII. ver-
gens.

Spec. 1. SPLANCHNOD. PULMONALIS, 1. Pectoris:
Pneumonica Linn. Lang-w.

a) — *a ruptura œsophagi*: Pleurod. Sauv.
sp. 20.

b) — *ex Aneurismate*: Pleurod. S. sp. 10.
Cardiogn. Art. Bronch. S. sp. 7. —

c) — *ab Officulo*: Pleurod. Sauv. sp. 18.
Calculosa.

d) — *a Vomica*: S. sp. 21. ex Abscessu,
S. sp. 17. Forte huc etiam referri possunt
Pleurit. dors. S. sp. 3. — Pericardii & Hy-
droth S. sp. 5. 15. Peripn. Rachialg. S. sp. 12.

Cura: pro ratione causæ tentanda.

Sp. 2. SPLANCHNOD. HEPATICA; *Hepatalgia* Sauv.
Hepatica Linn. Leſwer-wäref.

Dolorifica distentio & gravitas dextri la-
teris cum icteritio colore & molesto si-
nistri lateris decubitu.

a) — *a congesta colluvie atrabiliaria &*
semiputrida pituita: a) Hæmorrhoidarior. b)
Arthriticorum c) Intermittentium &c. Hepa-
talg. infarct. Sauv. sp. 3.

b) — *cum tumore & duritie lateris*: He-
patalg. Scirr. S. sp. 2. — Sarcom. S. sp. 6.

c) — *suppurans pulsatilis*: &c. Apostema-
tosa Hepat. Sauv. sp. 7.

d) — *ab amurcosa limosaque bile*: Bianchii.

e) — *a congestione bilis ves. felleæ*: Hepa-
talg. Peticiana. S. sp. 8.

f) — *Spu-*

f) — *Spuria*: a) a Calculo Renis dextri, Hepatalg. decept. Sauv. sp. 9. b) ab Aneurismate intercost. v. Hall. opusc. path. Obs. 32. Hist. 2.

Cura: Haustus Salini c. Succo Citri parati & Aperientia c. Rhabarbarinis. Liquor Terræ fol. Tartari s. Tartarus Tartarifatus, cum sero lactis dilutus, humores in naturali fluiditate conservant, nec densitatem justam eorum imminuunt. Liquor Tartari Vitriolati, cum purgantibus & Amaris Viscidum iners etiam destruit atque evacuat. Validius quidem Alcalina viscido pituitosa resolvunt, & acidam humorum acrimoniam tollunt; minime tamen propinanda, ubi viscidum Atrabiliarium morbis ansam præbet, & ubi acrimonia rancida, oleosa & biliosa adest. confr. Pœrneri Pharmacia Chémico-Therapeutica.

Sp. 3. SPLANCHNOD. LIENALIS: *Splenitis & Splenalgia* Sauv. *Splenitica* Linn. Mjeltvärck. Pyrexia sinistri hypochondrii, cum distentione interdum pulsatili & Pleuritidem imitante, nec non cum molesto dextri lateris decubitu.

a) — *febrilis*: Splen. Phlegmonod. S. sp. 1. Pleur. splen. S. sp. 19.

b) — *Pertinax ab infarctu s. Obstr. &c.* Splenalg. inf. Sauv. sp. 1. — Scirr. Sauv. sp. 2. — Sarcomat. Sauv. sp. 4. — Suppurat. Sauv. sp. 3.

c) — *a Lienis luxatione*: Neph. S. sp. 15. *Cura*:

Cura: Antiphlogistica cum Aperientibus;
Aqua picea &c. tentanda.

Sp. 4. SPLANCHNOD. PANCREATICA & Omenti.

a) — *Pancreatica:* Vog. G. 64. a) ad modum Phygetli, b) Scirrhi &c. Nephralg. Pancreat. S. sp. 8. — Mesent. S. sp. 10.

b) — *Epiploitis:* Sauv. s. Omenti infl. *Omentitis.* Vog. G. 61. a) vera. S. sp. 1. b) febris Puerperarum Hullmii.

c) — *Mesenterica:* cfr. Enter. Mesent.

Cura antecedentis.

Sp. 5. SPLANCHNOD. RENALIS; *Nephralgia* Sauv.
Nepbritica Linn.

Dolor obtusior renum, plerumque symptomata.

a) — *pletborica:* Nephralg. Hæmorrh. S. sp. 6. — Rheumat. S. sp. 5.

b) — *cum dolorifica micturitione:* Neph. Calc. & Aren. Sauv. sp. 1. 2. — purul. & Cancr. Sauv. sp. 7. 8. — cum Hæmat. Sauv. sp. 9. 11. 17.

c) — *Spasmodica:* Sauv. sp. 5. 14.

Cura: Dysuriæ sanguineæ.

Gen. 51. MYOPLEURESIS: *Pleuritica* Linn.
Pleurodyne Sauv. *Pleuritis spuria* aliorum.

Hållti

Musculorum costalium & abdominis dolor, cum aliquali respirandi difficultate, sine vera Phlegmasia.

Spec. 1.

Spec. 1. MYOPLEUR. INTERCOSTALIUM; *dolor lateris* stricte sic dictus.

a) — *Passiva*: a) luctantium, cum extensione musculorum, b) a Gestatione; c) Contusione. Pleurod. a spasn. S. sp. 9.

b) — *sanguineo-Rheumatica*: a leviori refrigeratione a) Plethorica. S. sp. 1. b) Rheumat. a refrig. pedum. S. sp. 3. c) a Rheumat. scorb. S. sp. 5.

c) — *Gastrica*: a vitiis ventr. a) a Scybalis & Obstr. alvina; b) ventosa, Pleurod. flatul. S. sp. 4. — Hyster. S. sp. 6. c) Verminosa. Sauv. sp. 2. d) Putrida Scorb. S. sp. 11. conf. Splanchn. ventr.

d) — *Complicata & Symptomatica*: a) Pleurod. febric. S. sp. 15. b) Hemitrit. & Mesent. S. sp. 7. c) Catarrhalis. S. sp. 14. d) Miliaris. S. sp. 16. e) Pleuriticorum: — Parapleur. S. sp. 19. — Phthysicorum S. sp. 8. f) Arthrit. S. sp. 12. g) Rachitica. S. sp. 13.

Cura Generalis: Laxans Antiphlogisticum, posteaque Paregoricum Vespere. a) & b) Epith. Volat. f. Vesicator. immediate loco dolenti applicato, prægressa V. Sectione; & d) Pulv. Antifebrili, ex Nitro & Tragac. &c. subministranda est.

Sp. 2. MYOPLEUR. MAMMARUM *Mastodynia* Sauv. Dolor Mammaram Musculos Costales in consensum ducens.

a) — *Passiva*: a) Mast. puberum. S. sp. 2. b) portentosa. S. sp. 10. c) a terrore. S. sp. 7. d) a terr. cum mat. butyr. S. sp. 6.

b) — *sana*

- b) — *sanguinea phlegmonodes*: S. sp. 1.
 c) — *congrumatione lactis*: — Pilaris S.
 sp. 3.
 d) — *Symptomat.* a) Polygalæ. S. sp. 5.
 b) Apostem. S. sp. 9. c) Cancrosa S. sp. 4.
 d) Emphysem. S. sp. 8. e) Syphilit. D. D.
 Bierck. l. c. p. 64.

Cura: Laxantia Antiphlog. & Aperientes
 Pitisanæ cum Rheo, Puleg. & Menth. &c. ext.
 Empl. Mitescens n. l. Cataplasma. c. Cepis &
 Alliis &c. Ol. Ceræ c. Bals. Sulph. l. Ol. Gal-
 banet. Theoph. experiaris contra Mastodyn.
 Pilarem.

Sp. 3. MYOPLUR. MUSCULORUM Abdominis:
Myocoilia. Musculorum Abdominis do-
 lor, Musculos Costales sæpius in con-
 sensum movens.

a) — *Passiva*: a) a Verberibus & flagel-
 lis, b) contusione & vulnere abdom. c)
 ab extensione.

b) — *Symptomata*: a) a Tussi vehemen-
 tiori, b) a Vomitu, c) Colicæ, d) Cholerae, e)
 Inflammatoria & Apostematosa. confr. Perit.
 I. Ord.

Cura: Balsam. Majal. c. Ol. Ceræ & Camph.
 Inflammat. & Apostematosa Catapl. Emoll.
 interdum requirit; uti etiam varietas b) a
 vomitu Spiritum Mastich. c. Ol. Nuc. Mosch.
 & Menth. atque Tinct. Opii.

Gen. 52. SPONDYLALGIA. Ragg språng.
 Muscu-

Musculorum Vertebraliū dolores Rheumatici, sine pyrexia universali.

Sp. 1. SPONDYL. CERVICALIS. Nack = wärck.

a) — a gestatione onerum:

b) — *Sedentariorum* & scriptorum:

c) — *Rheumatica*: Obstipitas Catarrhal.

Sauv. sp. 3. Nack = fluß.

d) — *Polonica*: conf. Trichoma Cl. III.

e) — *Symptom.* febrium Catarrhalium &c.

Cura: Empl. de Styrace c. Ol. succini.

Sp. 2. SPONDYL. DORSALIS, nec non *Scapularis* (i. *Humeroꝝ*). Rygg = wärck.

a) — *Passiva*: a Gestatione ponderum &c.

b) — *Traumatica*: a) ex ictu Spinæ dorsalis cum Colica & Paralyfi, Rachialg. Sauv. sp. 7. b) a Luxatione vertebr. c. Paraplegia.

c) — *Symptomata*: a) Intermittentium; b) Arthriticor. *Omagra*, Pleurod. Arthrit. S. sp. 12. c) Apostematosa post extirpationem Sarcomatis &c. d) ab Hydroth. Sauv. sp. 14.

Cura: Empl. Antecedens & int. Pulv. Nitrosi c. Antim. Diaph. & Camph. &c. cfr. Sp. seq.

Sp. 3. SPONDYL. LUMBALIS, *Lumbago*. Sauv. Länd = wärck. Ryhsten?

a) — *Passiva*: a) a pondere corporis ex nimia longitudine dorsi; (*Långryggades*) b) ab equitatione, c) *Traumatica*, d) a Veneris abusu, Lumb. a Satyr. Sauv. sp. 15. Rheumat. dorsi. Sauv. sp. 11.

b) — *Ple-*

b) — *Pletborica*: Hæmorrh. Hoffm. Lumb. S. sp. 3. 8. Nephralg. Hæmorrh. S. sp. 6.

c) — *Lymphatica*: a) Rheumatica, S. sp. 1. b) Arthritica: Lumb. S. sp. 2. Nephralg. Arthr. S. sp. 3. c) Lumb. pseudoisch. S. sp. 16. d) Scorbutica? Nephralg. Sauv. sp. 15. a. Lumb. Sauv. sp. 5.

Cura: Cucurbitis scarificatis inprimis levatur, uti etiam spiritus accensi applicatione, vel frictione c. Aceto. Extr. Gvajaci, ex Gumoso & resinoso compos. & Cardui Ben. cum Liquore Salis Ammon. in formam Elix. redditum, & c. Laxantibus atque Stomachalibus Aromatibus interdum suffultum, in obstructionibus viscerum & Rheumatismodeis inprimis inserviunt.

Sp. 4. SPONDYL. COMPLICATA.

a) — *februm malignarum*: Lumb. S. sp. 4. 9. Nephralg. miliaris. Sauv. sp. 14.

b) — *Pædarthrocacis*: S. sp. 17. Nephralg. a carie. Sauv. sp. 12.

c) — *cum Dysuria*: Nephralg. Rheum. S. sp. 4.

d) — *Consensualis & Symptomata*: a) a graviditate, Lumb. S. sp. 7. b) Puerperarum, c) — *Aneurismatica*, S. sp. 11. d) — *Psoadica*. S. sp. 6. e) — *a Renum inflamm.* S. sp. 16. f) — *Sympathica*. Sauv. sp. 13.

e) — *a fluore Albo*:

f) — *Suppurans*: Lumb. Apost. S. sp. 12.

Cura: Morbi primarii & Symptomatum.

Gen. 53.

Gen. 53. RHEUMATISMUS (Chronicus).
Sauv. Linn. Vog. G. 138. *Torr-wärff.*

Dolor diuturnus musculorum artuum,
cum Pyrexia leviori sive partiali, plebem
speciatim afficiens; situm musculorum
simul sequens, potiusque in contractio-
nes marcentes, & placentas seroso vi-
scosas, quam suppurationes & Exanthe-
mata tendens.

Spec. I. RHEUMAT. FRIGIDUS: crura & brachia
sapius vage afficiens.

a) — *Passivus*: a) a vicissitudine tempe-
statis, senescentes ruricolos imprimis adgra-
vans; *Catapsyxis* Vog. G. 137. *Bäder-bräf.* b)
a refrigeratione; c) Luctantium, *Spasma*. Vog.
G. 479. Rheum. saltat. a contusione l. sub-
luxatione, d) Saturninus, Rheum. Metall. S.
sp. 10. e) a repulsi. scabiei, Rh. cal. S. sp. 5. b.
f) a Sabina, D. Cramer in ind. ad Nosol. Sauv.

b) — *Spontaneus macilentorum*: a spissitudi-
ne & acrim. humorum, interdum cum tu-
moribus cuti concoloribus s. Hydatidibus;
Rheum. Vulgaris. S. sp. 2. — Calid. S. sp. 5.

Cura: Mixture Tonica Stahlī, ex Tinct.
Antim. acr. & Succin. ana Dr. vj. atque sp. C. C.
Unc. β. b) simul V. Sect. interdum exposcit.

Sp. 2. RHEUMAT. ISCHIADICUS: *Ischias*. Sauv. *Mor-
bus coxarius* de Haen *Sciatica* Barbaris.

a) — *Sanguineus*: a cohibita evacuatio-
ne; Isch. sangv. Sauv. sp. 2. — Gravidarum.
Sauv. sp. 4.

b) — *a deviatione Lactis*: Isch. a spargan. Sauv. sp. 5.

c) — *Passivus*: a) ex refrigeratione, b) contusione, c) subluxatione &c. Isch. Rheum. S. sp. 10. — a subluxat. S. sp. 9.

Cura: V. Sect. & Elect. mundif. c. Antimonio; vel Ess. Vitri Antim. Huxh. requirit. Vesicans, mitius l fortius simul loco dolenti applicandum; l. *Empl. Ischiad. Danor.* ex Picis Burg. Unc. iv. Euphorbii triti Dr. β. & Thereb. Ven. Dr. vj. paratum. Liquor Tartari Vitriolati c. Purgantibus & Extracto sumit. Pini &c. Viscidum iners destruit atque evacuat.

Sp. 3. RHEUMAT. COMPLICATUS.

a) — *Acutus Synochalis*: conf. Myosit. I. Ordinis.

b) — *Intermitt. & Remitt.* Rheum. febric. S. sp. 9. — fugax. S. sp. 13. Rachialg. febric. a mala curatione interm. Sauv. sp. 2. Isch. interm. S. sp. 1. Arthr. febric. S. sp. 10. a. Conf. Interm. partiales.

c) — *cum Artbr. complic.* Rheum. Arthr. Sp. sp. 3. Arthr. Rheum. S. sp. 3. — Colicæ Rachialg. &c.

d) — *Convulsivus*: a) Raphaniæ & Nicroseos, S. sp. 14. 15. b) Verminosus Rheum. S. sp. 8. b. c) Hystericus Rheum. S. sp. 7. & saltatorius Rh. S. sp. 8. a. f. *Volatica* Linn. conf. Arthr. Complic.

e) — *Scorbuticus* Rheum. S. sp. 4.

f) — *Si-*

f) — *Siphiliticus*: a Carie Rh. S. sp. 6. b. Isch. Vener. S. sp. 7. cfr. Osteocop. hujus Ord.

g) — *Suppurans*: confer Phlegmonem Musculorum.

Cura: Morbi primarii, Aperientibus & resolventibus suffulta.

Obs. *Digitium* Linn. & Sag. cfr. Osteoc.

Gen. 54. ARTHRITIS Musgr. &c. Sicst.

Periodicus, speciatim articulorum dolor, sine causa externa evidente, sed praesente plerumque Catarrho, aut ventriculi affectione insolita, aetate florente lautius viventium articulos inferiores, cum febre subacuta, rubore & tumore cutis gravans; ingravescente v. aetate, superiores vel potius juncturas trunci vage afficiens, atque c. aliis internarum partium vel Haemorrhoidalium affectibus alternans.

Spec. I. ARTHR. LEGITIMA Sydenh. f. regularis Pollicis. *Podagra* Auctorum. Vog. G.

175. — *Podager.*

a) — *Hereditaria* Sydenhami: a) Calida, Sauv. sp. 2. a. b) frigida, Sauv. sp. 2. b. c) Aestivalis, Arthr. aestiva. Sauv. sp. 4.

b) — *acquisita*: a Venere & Baccho &c. Arthr. Baham. S. sp. 15.

Cura: Vita ruralis & laboriosa artuum, inter maxime necessaria habenda. Dieta otiosa nimisque lauta ex panificiis farinosis butyraceis, saccharatis, Aromatibus & Vinosis,

fis, atque verbo omnis abusus Polychylorum, morbum alunt, nisi sufficienter c. Olygochylis vegetabilium corrigatur. Lac recens cum aqua Selterana mixtum tempore vernali, & ebutyraceum, vel Fragæ æstivo, macilentis biliosis conveniunt. Dolor calidorum corporum interdum V. Sectione, Clysmatibus & Decocto Avenæ &c. moderandus, frigidiorum v. conatus naturæ Mixtura Tonica Stahlii & Ptisana Dulcamaræ &c. promovendi.

Sp. 2. ARTHR. ILLEGITIMA s. irregularis, aliorum articulorum, magisque vaga.

a) — *Gonogra* Genuum:

b) — a) *Coxagra* Artic. ossis femoris: Isch. Arthr. S. sp. 11. b) Hæmorrhoidalis Arthriticorum; Ischias sangv. S. sp. 2. Conf. Rheumat. Ischiad.

c) — *Chiragra* Carpi & Digitorum:

d) — *Omagra* Humeri & Scapulæ:

e) — *Siagonagra* in Maxillæ articulo:

f) — *Odontagra* Dentium; Musgr. Class.

XVIII.

g) — *faucium*: conf. Pharyngitidem.

h) — *in Sterni juncturis*: Rosensteinii Coll. catuale.

i) — *cum Strepitu Articulorum*: *Psophos*, Vog. G. 177. Led: knarren.

Cura: Legitima promovenda V. Sect. in pede, Epispasticis ad suras & Vino Rhenano cum

c. Sale C. C. saturato l. aliis Cardiacis, Tonicis, & Antiscorbuticis &c.

Sp. 3. ARTHR. COMPLICATA; *Anomala* Musgr. Cap. I.

a) — *cum I. Classis morbis*: a) cum febre continua; *Podagrica*. Vog. G. 69. b) Intermittentium, Arthr. febrilequa. S. sp. 10. Musgr. Cl. IX.

b) — *II. Classis*: a) Inflammatoria, *Podagrica*. Vog. G. 69. Musgr. C. XIII. b) cum Rheumatismo juncta, — Rheum. Sauv. sp. 3. Musgr. Cap. II. c) Anginæ & Cynanchis; d) Colicæ Passivæ & Nervosæ. Rach. Picton. S. sp. 1. Arthr. Rachialg. S. sp. 11. e) migrans vaga Musgr. Cap. XVII. Rachialg. Arthr. S. sp. 4. *Volaticæ*. Linn. Vog. G. 178. *Formicatio*, per tractum majorum cutis vasorum oberrans. f) Calculosa Musgr. Cap. IX. g) cum dolore offium conf. Genus sequens.

e) — *III. Classis*: Rheum. Exanth. Erysipel. Miliaris &c. S. sp. 10. b. & 12. Musgr. Class. XI.

d) — *IV. Classis*: a) Hæmorrhoidalis ex Hæm. retentis l. c. his alternantibus. b) Catarrhalis, Peripn. & Dyfent. Musgr. Cl. V. XI.

e) — *V. Classis*: Arthr. Melanch. S. sp. 6. Ischias Hyster. S. sp. 3. Musgr. Cl. VII.

f) — *VI. Classis*: a) Vertiginosa. b) Synopthalmalis. c) Astmatica, in qua Arthr. & Asthmatis affectiones alternant. Arthr. Asthm. S. sp. 9. Musgr. Cl. VIII.

g) — *VII. Classis*: a) Chlorotica quæ menstruis suppressis supervenit. Musgr. Class. III. S. sp. 5. b) Scorbutica cum pustulis calentibus & prurientibus Musgr. Cl. VI. S. sp. 7. c) Hydropica Musgr. Cl. IV. d) Rachitica conf. Genus sequens.

b) — *VIII. Classis*: Phthysicorum &c. Musgr. C. XII.

Cura: præcedentium & morborum primariorum.

Gen. 55. OSTOCOPUS Sauv. Linn. Vog G. 176. Sagar. Ben. flen.
Dolor Ossium.

Spec. I. OSTOC. PERIOSTEI & VASOR. exteriorum c. augmento doloris a pressione leviori ad Os, læpiusque c. tumore partis.

a) — *inflammatorius* c. pulsatione: *Paronychia* periostei, Sauv. sp. 2.

b) — *Abscessus*: s. *Paronychia* protracta c. febre erratica & frequenti horrore pauloque mitiori calore & dolore, in cariem abiens. Gort. Chir. rep. §. 231. Exost. spuria. Sauv. sp. 8.

c) — *Sphacelosus* &c. c. sensus diminutione &c. Gort. l. c. §. 234.

Cura: Antiphlogisticis, & externe a) c. Lixivio calido s. Vesicatorio. b) per incisionem longitudinalem, & c) per Amputationem &c. instituenda.

Sp. 2. OSTOC. OSSIS SUBSTANTIÆ, cum dolore pro

profundo medii ossis ad motum articuli admodum aucto, sed non ad externum contactum, antequam tumere incipiat. *Spina Ventosa* Gorteri.

a) — a diuturniori stagnatione: Ostoc. ab Arthrocaee S. sp. 1. Apost. ossium. S. sp. 9.

b) — *Complicat.* a) c. inflammatione, b) Ostoc. Syphilit. frontis &c. S. sp. 5. (Exost. Syph. S. sp. 6. c) Ostoc. Scorbut. tibialis. S. sp. 6. Exost. scorbut. S. sp. 5. d) Variolosus de Gort. Sagar. e) Cancros. Sterni. Ostoc. S. sp. 3. Exost. Cancr. S. sp. 3. f) Sarcomaticus Sagar. ^{ab} Osteocofarcosis. S. sp. 7. Rachialg. Osteocofarc. S. sp. 8. g) Cariosus, f. Arthrocaee Sauv. Linn. conf. Cariem Cl. VIII.

Osteoc.

Cura tentanda Antiphlogisticis, Apoze-
matibus sudoriferis & Antisepticis, Gvajaci-
nis &c. atque applicatione Emplastrorum ex
Gummis c. Mercurio. Aqua Bened. &c.

Spec. 3. OSTOC. APOPHYSIUM, circa articulos,
pueros minus maligne, cum intumescen-
tia infestans. *Padarthrocace*, Gort. Vog.

a) — a stagnatione *Medulla*: a) Vertebr.
b) Epiphys. & Apoph.

b) — *Complicata*: a materia Rachitica:
Arthr. Rachit. S. sp. 13.

Cura: Aquam Benedictam Simplicem cum
Rad. Rubiæ tinct., utilem esse suspicamus.

Sp. 4. OSTOC. COMPLICATUS, f. Symptomat.

a) — *Contusionum*: Fracturarum & Lu-
xationum.

b) — *Podagricus*: a) c. Tophis & Nodis, b) a rigiditate & strepitu articuli.

c) — *Hyperostosis*: Gummator, Ostocop, Gummator, Sauv. sp. 4. conf. Hyperostofin Tuberos.

d) — *Rachialgia*: Linn, Necros, Ustilag, Sauv. sp. 1. — Conf. Cl. V.

e) — *Syphiliticus*: Arthr. Syphil. Sauv. sp. 8. Isch. Vener. Sauv. sp. 7. Ostoc. Syph. Sauv. sp. 5.

f) — *Frambæsiæ*: Arthr. Amer. S. sp. 14.

g) — *Digitium*: Digitium Linn. & Sagar. Paronych. digit. S. sp. 5.

Obs. Si quis Ord. II: dum post tertium collocare vellet, fortassis ordinem naturalem strictius observaret,

CLASSIS III.

EXANTHEMATA, five *Efflorescentes morbi*;
Utslager.

Sunt, qui cutem inficiunt eruptionibus gregalibus; exortis, vel a miasmate singulari vel alia quacunque materia, ad superficiem corporis delata,

ORDO I.

EXANTHEMATA PYRETICA, five *Febrilia*; *Exanthematici* Linn. *Pblegmatische Exanthematicæ* Sauv. *Pyrexia Exanthematicæ* Cull. *Exanthemata* Sagar;

Seber Utslager.

Efflorescentiæ in cute, motibus febrilibus promotæ.

Gen. 56. PESTIS Auctorum; *Loimos* Græcor. *Pestilentia* Schreiberi. Pesten.

Pyrexia pandemica, acutissima vel peracuta, maxime contagiosa & maligna, cum Anthrace vel Bubone, nec non pustulis Carbunculosis purpureis.

Spec. I. PESTIS SANGUINEA.

a) — *sanguineo-phlogistica*;

b) — *pituitoso-soporosa* Cachecticorum, Chenot de Pest. pag. 45.

c) — *Scorbuticorum*, a sanguine semiputrido: a) interna Holland. Diemerbrœck. Cap.

VIII. Londin. Sydenh. Massiliae Chicoyneau; Boruss. Clerck; Transylv. Chenot &c. ubi nulli Bubones vel Anthraces eruperunt. S. sp. 3. b) Vulgaris cum Bubon. 1) Maligna S. sp. 1. 2) benigna S. sp. 2. c) Carbunculosa & Gangræn. cum Anthracibus artuum. S. sp. 5. 6. ? d) maculis purpureis undiquaque fœdata.

Cura: V. Sectio in principio, aliaque Antiphlogistica cum Cardiacis: Acetum Prophylacticum, vel Ammoniacalia Huxhami maximi sunt usus. b) Laxantia Salina & c) Essent. Febrilem nostram, vel Mixturem Simpl. simul requirunt. Bubones ad maturationem promovent Cataplasmata Emoll. cum Cepis asfatis, Vitellis ovorum & Croco, nec non Cataplasmata Mellea; & depurantur Digestivis: Anthracum vero dolores moderantur Empl. de Hyoscyamo, Theriaca Ven. mixto; atque Gangræna eorum Scarificatione & Cataplasmatibus resolventibus, cum aceto Prophylact. saturatis. Conf. Chenot &c.

Sp. 2. PEST. BILIOSO-GASTRICA.

a) — *cum saburra ventrali semiputrida:*
 b) — *cum acrimonia bilis:* Chen. Pest. remitt. Sauv. sp. 9.

Cura: Emetico-laxantia ex Antimonialibus, & Acet. Proph. Chinatum adhibenda sunt; vel *Acetum Proph.* sequentis Formulæ: Rec. Rad. Gentianæ, Fl. Cham. vulgar. ana unc. tres, Fol. Menth. crisp. Salv. ana unc. unam c. sem. Lign. Sassafr. unc. unam, Aceti Vini Congium. facta digest. & colat. adde Extr. Myrrh. Aqv. unc. semis. Sp. 3.

Sp. 3. PEST. COMPLICATA.

a) — *Remittentium* & Hemitr. acuti. a)
Pest. sporad. S. sp. 4. b) Endem. Pest. Ægyptiaca? S. sp. 11.

b) — *Pleuritica* v. Swiet. Pest. remitt. Sagar.

c) — *Erysipelacea: Ignis sacer*, — *Perficus* sive — *Antonii*, quarto die ad glandul. axillarem vel inguin. erumpens. Erysip. Pestilent. Sauv. sp. 5.

d) — *Scorbutica: Pest. flammæ* Sag. f. — Siam. S. sp. 8. — *Scorbutæ*. S. sp. 10.

Cura erit mixta, Cucurbitis scarificatis, Laxant. Diaphoret. Antiphlog. & forsitan etiam Vesicantibus pone aures &c. Ad Prophylaxin & medicinam horum aliorumque Exanthematicorum forte Specif. Merc. Plummeri cæteris omnibus prævalet remediis.

Obf. *Pest. spuria*, — *Boum*, homines etiam inficiens: Pest. Anticard. S. sp. 7. conf. Pemphig.

Gen. 57. PEMPHIGUS Gal. Sauv. Cullen, Sagar; *Morta* Linn.; *Bullosa* Vog. G. 41.

Bladder-Pest.
Phlegmasia, interdum acutissima, maligna, stipata vel vesiculis sero sublimpido repletis, vel tumoribus ichorosis, magnitudinem nucis Avellanæ sæpius superantibus.

Spec. 1. PEMPH. PHLOGISTICUS vix pandemicus,

cus, sed more Rheumatismorum acutor:
vel Erysipelatis afficiens.

a) — *Castrensis*: Sauv. sp. 2.

b) — *Endemicus Boum*, homines interdum sub incauta pecorum ægrotantium medicatione, vel a detractatione pellis mortuorum etiam interficiens. Pest. Anticard. S. sp. 7. Burc. Dav. Mauchart de Lue vaccarum Tybing. 1745. v. Haller de Lue Helv. de lue Finlandiæ Acta Holm. 1758. & 1775. — Lapponica. Om Skotta sufan, Snellman 1759. *Coeyta* a furia infernali Linne. Malis furialis, S. sp. 10. b) Autumnalis, immo etiam Hiemalis Coriariorum, alutam a pellibus demortuorum fabricantium. Act. Holm. 1764. (m).

c) — *Spa-*

(m) Antea in actis Regiæ Academiæ scientiarum pro anno 1758, nec non in Libro de morbis vulgaribus cognoscendis atque curandis, secundæ editionis 1765 editæ, pag. 68, de peste pecorum in Finlandia atque Ostrobotnia, commemoratum est. Postea observationes variæ collectæ sunt, naturam hujus morbi illustrantes, quas, si vires concedant alia vice communicabimus, eo potius, cum præjudicium illud vetus de morbo dicto Skottysilen & animali credito, cui Furia infernalis nomen inditum, evertant; prætereaque satis clare monstrant, cum in se spectatum convenire cum vulgari illo morbo Europam vastante, si exceperis quod ad hunc diem naturam magis phlogisticam nec adeo malignam conservaverit. Hac interim occasione, duas Summe Rever. D. Doct. atque Præp. Nic. Idman epistolas datas d. 7. Nov. 1757. & d. 3. Sept. 1774. communicare volumus, quæ hunc morbum interdum etiam homines contagione afficere atque ipso actu ad hoc Genus *Pemphigox* pertinere, probant.

Vulgatissimum atque repente letalem morbum in exanthematibus cum inflammatione consistentem, de quo

c) — *Sporadicus*: a) Spontaneus, Pemph. major, S. sp. 1. b) a tactu Colubri biceph. ? Pemph. Bras. Sauv. sp. 5.

Cura: Alvum ciere Laxante Antiphlog. e. gr. ex Jalappa cum Cryst. Tartari; postea vero Aceto Prophyl. l. Ess. Febrili nost. vel Mixtur. Simpl. Diaphoresin sustinere atque externe loca inflammata cespite vivo contingere

antea Tit. narravi in tribus agris intra breve tempus propius observare mihi contigit; quod quin Tit. significem, omittere non possum.

Rusticus quidam nomine Georgius Kuoppala, qui antea nihil morbosum noverat, die 25 Augusti, vehementis frigus atque post tres quatuorve horas magnum calorem sensit in toto corpore cum asthma atque tensione & pruritu in sinistra mala, ubi post unam alteramve horam papula parva aquosa sese ostendit, quæ pellucida erat neque ullum habuit anulum sibi circumscriptum; tota autem mala rubra atque aliquantum tumida erat. Altero die febris continuavit, tumor per totam faciem sese dilatavit, plures papulæ eruperunt & ad magnitudinem nostratis monetæ rotundæ æreæ majoris (dubbla slantar) creverunt ac utramque malam, palpebras, nasum, extremaque auris, occupaverunt, omnes autem erant pellucidæ. Ægrotus nihil aliud medicaminis adhibuit quam duobus diebus Elixir Hierneri, semel quovis die quoniam alia medicamenta deerant. Die 27. exanthemata eandem servabant indolem, febris autem parva subsedit; 28 atque sequentibus diebus febris porro minuebatur, exanthemata exaruerunt, cutis defluxit, cujus in locum nova succrevit, atque homo convalevit; post 14 autem dies dolorem atque intumescentiam in pedibus sensit, qui per aliquod tempus continuavit; tamen perfecta nunc sanitate fruitur. Uxor cujusdam rustici, Maria Matthiæ filia, ex pago Cambis dicto, die 24 Augusti vehementis quoque sensit frigus, quod post aliquot horas calor subsequutus est, quo tempo-

gere debes. Ruricolis Elixir sic dictum Hjärneri Camphoratum cum hausto spir. Frumenti, ut alvum solvens & simul Diaphoreticum sufficit. Conf. Librum nostrum citatum remedia Domestica simul describentem.

Sp. 2. PEMPH. MALIGNUS sæpius pandemice populans.

a) — *Epidemicus cum Dysent.* &c. a) Hominum, Pemph. Ind. S. sp. 4. b) Boum, Armenta Europæ sæpius devastans. Conf. Raminum, Sauvagesium, Wagneri & Voigts descriptiones in Act. Francof. Edv. Sandifort in Actis Holmienst. 1769. &c.

b) — *Apb-*

---

re in humero ejus ruborem apparuisse ferunt, sine notabili intumescencia una cum pruritu, quo loco etiam papula aquosa se ostenderit, quæ initio pellucida fuerit, sed mox cerulea & denique nigra evaserit; febris cum asthmate atque interno ardore vehementior facta est die 25, papula aquosa nigra etiam altius se attollente atque dilatante ad magnitudinem numi ærei (en flaut), intumescencia etiam crescente atque se dilatante super pectus & collum. Quid illi interiorum medicamentorum datum fuerit, ignoro, externe papulam nigram apertam atque unguentis quibusdam illinitam, dixerunt; diei 26 vespere animam reddidit cum fetu vivo, qui post nonnullas hebdomadas partui futurus erat maturus. Peste pecorum, eam infectam fuisse, dicunt, quoniam iis fere diebus apud illam duo tauri atque nonnullæ vacæ præcipiti morte occiderunt, quibus die 24 sive eodem die, quo in morbum incidit, defodiendis operam contulit. Rusticus Andreas Ailu post similia symptomata in hunc morbum hisce diebus incidit, cum exanthematibus in pede, ubi etiam papula nigra facta est atque aperta fuit, unde tenuis aqua effluere cœpit; sed pes usque ad femur valde intumescere dicitur, cum

b) — *Aphthosus*: *Pemphingodes* Vog. G.
43. Pemph. Helvet. Sauv. sp. 3.

c) — *Amphimerinae*: Pemph. Ind. Sauv.
sp. 4. b.

d) — *Sporadicus*, cum Hemitr. Hectico,
Pemph. apyretus Sagar, S. sp. 1. b.

Cura interna eadem ac præcedentis; externe partes gangranosæ scarificando revivificandæ, aceto prophyl. lavandæ & Polycrestis consolidandæ, conf. Libr. de domesticis remediis supra citatam.

Gen. 58.

vehementi dolore; Elixir Hieneri ei misit cum nitri depurati sufficiente quantitate mixtum, unde per tres vel quatuor dies fumeret, & ad ulcus sanandum Emplastrum miraculosum dedi; nescio qualem habiturus est exitum (e litteris recentioribus comperimus eundem ab hoc morbo perfecte sanatum, ad annum 1765 vixisse). Hic morbus heic omnibus annis grassatus est, & multos trucidavit. Elixir Hieneri justo tempore datum, securum esse deprehensum fuit remedium contra hoc malum, etiam in ejusmodi casibus ubi papula illa nigra facta fuit, modo ægri caverint ne calefacientibus uterentur & ne perfrigererent. Sub usu hujus remediî resolutus fuit plerumque morbus in vehementem sudorem cum levi diarrhœa. Rusticus quidam in parœcia Messuby bono successu hanc adhibuit medicinam; defodit nempe boves & equos ægotantes in terram levem & solutam, arenaque vel humo textit, quo facto intra paucas horas convalere. Experimentum hocce etiam fecit in equum D;ni Judicis Territorialis Æimilæi, cum hic nuper prædii, quod pastori inhabitandum assignatum est, conditionem pro officii ratione perlustraret; isque equus cito convaluit. Plurima remedia contra hunc morbum tentarunt multi; sed methodus a Tit, præscripta est & erit semper optima,

Gen. 58. PETECHIALIS F. Senn. Vog. G. 33. Huxh. *Petechia* Linn. *Purpura* Sauv. Sagar. *Typhus Petechialis* Cullen; *Lenticularis* sive *Culicaris Petri* a Castro; *F. Contagiosa* Lind. Fläck-Feber.

Spec. 1. PETECH. PHLOGISTICA, cum maculis roseis.

a) — *Rheumatisans*: Castrensis Vernal. Purp. ben. Sauv. sp. 1.

b) — *Pituitoso-sanguinea*:

Cura: V. Sectio & Antiphlogistica cum Vino &c.

Sp. 2. PETECH. PITUITOSO-GASTRICA, cum maculis lividis vel nigris.

a) — *cum miasmate*: pueros etiam contaminante, a) cum maculis lividis nigris &c. b) Exanth. morbillis similibus, conf. Huxh. Tom. II. p. 97. &c. *Purpura maligna* S. sp. 2.

b) — *Castrensis*: Germanica 1757. Starck; Febris Hung. sive Castrensis plurium Auctorum.

c) — *cum Hemorrhagia*: Huxh. Tom. I. p. 328. *Essera Hepatirrhoica* Sagar.

d) — *Nosocomior. & Carcerum*: Huxh. Tom. I. p. 268. *Miliaris purpur.* S. sp. h.

e) — *Nautica* Huxh. Tom. I. pag. 234. *Miliaris naut.* Sauv. sp. g.

Cura: Hemitritæi acuti; maxime vero Ammoniacalibus, atque Essentia Febrili nost. I. Mixt. Simpl. & Tonicis Paregoricatis natura suffulcienda est. Sp. 3.

Sp. 3. PÉTÉCH. COMPLICATA sive Symptomat.

a) — *Synochi & Hemitritæi*: Febr. petechi-
zantes Junck. a) Sporad. b) Endemica, pau-
perum urbana. Purp. Sympt. & Verm. Sauv.
sp. 3. & 4. Aphthæ scorb. S. sp. 5. c) Exan-
thematibus pollicaribus & intense rubris de-
mum albescentibus, iterumque evanescenti-
bus. *Essera* Sauv. conf. Urtic. maculosam d)
maculis eminentibus, Sagar.

b) — *Inflammatoriarum*: Cynanchis &c.
Amph. Anginosa S. sp. 12. b) Purp. dece-
ptivâ menstruantium, Sagar.

c) — *Exanthematicarum*: Variolosa, Mi-
liaris &c. Purp. Sympt. Sauv. sp. 3.

d) — *Catarrhi*: Amph. Catarrh. Petechi-
zans Hoffm. Junck. Amph. Angin. S. sp. 12. b.

Cura Antiphlogistica & morbi primarij.

Obs. *Petech. spurie* sine febre, cfr. Ord.
sequentem.

Gen. 59. VARIOLA Antiquor. Sauv. Linn.
Sagar.; *Variolæ* Boerh. &c. *Febr. Vario-*
losa Hoffm. Vog. G. 35. Cullen. Rappor.

Phlegmasia contagiosa, exanthematibus in
principio phlogisticis punctatis, postea-
que pisi magnitudinis, suppuratione cru-
stacea cicatrisantibus. Præluit Cepha-
lalgia, Lumbagine, Cardialgia, nausea,
vomitione, Eclampsia & Febre con-
tinua vel remittente.

Spec. I. VARIOLA INOCULATA, 6:to vel 7:mo
K inocu-

inoculationis die plerumque, levissimis symptom. atque exigua quantitate erumpens. *Var. insitiva* Sag. *Umpade* Repper. (n)

a) — *benigna*;

b) — *malignior*. etiamsi rarissima D. D.

Acrell i berättelsen om Medicinal-wärkfets tilstånd i Niser 1765. pag. 255.

Cura: Annis puerilibus & temporibus vernalibus instituenda est, postquam Vermes & Cacochymia indicatae Medicina parcissima & Diata antiphlogistica in aere purissimo frigidiusculo profligatae sunt. Pulvis Cornachini ad scrup. bin. cum Extracto-Gvajaci & Mercur. dulc. vel Pulv. Alter. Plummeri, cum dupla port. mercur. d. ana ad scrup. semiss. mixtus, & in partes tres aequales dispensatus, de quibus anno aetatis quinto vel sexto singulo die 4:to vel 5:to una propinanda erit, (quando insimul virium Rachiticorum ratio habetur sulphuratis & elixirio de Chinchina) totam fere Medicinam efficit. conf. Dimsdale.

Spec. 2. VAR. DISCRETA phlogistica tertio vel quarto invasionis die erumpens, c. symptomatum plenaria remissione & intra quatuordecim dies cum plenaria restitutione.

a) — *Pu-*

(n) Quando quidem aetas provecior & Cacochymia corporis, uti etiam constitutio caeli & hinc orti morbi, malignas reddant variolas, quae omnia quoad maximam partem medicus evitare, praecavere & per curam preparatoriam praevertere potest, nemo utilitatem inoculationis negare debet,

a) — *Pustulis acuminatis*:

b) — *Pustul. umbilicatis*: var. discr. benign. Sauv. sp. 2.

c) — *Rheumatisans Anginosa*: &c.

Cura: Antiphlogisticis, Lacticiniis & Cremoribus atque Paregoricis febris & eruptio moderanda; Plethora V. Sect. in adultioribus minuenda, & Ptyalismus gargarismatibus sustinendus.

Sp. 3. VARIOLA CONTIGUA, bilioso-gastrica, secundo vel tertio invasionis die erumpens, sine plenario symptomatum levamine, cum pustulis contiguis & corymbosis.

a) — *cum pustulis plenis majoribus fastigiatis*: a) discretis, Var. discret. compl. S. sp. 3. b) corymbosis — confl. corymb. S. sp. 13. c) confluentibus, Sauv. sp. 9.

b) — *cum pustulis minoribus*: milii magnitudine, prurientibus. Variol. discr. Millar. Sauv. sp. 8.

c) — *cum Diarrhæis vel Dysent.* Variol. Dysent. Sauv. sp. 4.

d) — *cum pust. verrucosis & Vesiculosis*: S. sp. 5. 6.

e) *cum pustulis sessilibus livescentibus*:

Cura Antiphlogistica, cum alvum moventibus & Diaphoreticis regni Mineralis subministrata.

Sp. 4. VAR. PUTRIDA MALIGNA complicata, 2:0

die erumpens & cum pustulis confluentibus (vel symptomatibus gravioribus) plurium hebdomadam.

a) — cum *Hemitritæo* & pust. filiquosis vel crystall.: Var. filiqu. Sauv. sp. 7. — Crystall. Sauv. sp. 10.

b) — c. *Erysipelatosa* phlogisticitate: Variol. discr. mal. S. sp. 8. b. a) cum Pleurit. malig. b) cum Peripneum. Itolor. 1440.

c) — cum *Petechiis vel morbillis*: Variol. confl. cohær. S. sp. 11. Var. Petechitz, Sagar. Synochus variolod. S. sp. 3. b.

d) — c. *Hæmorrhagiis* & variolis nigris &c. Var. confl. nigra, S. sp. 12.

e) — *Var. pust. Sanguineis*: Var. Hæmatod. Sagar.

f) — c. *Ulceribus* & fistulis efr. Cl. VIII.

Cura præter antecedentia, Chinatis, atque horis vespertinis Essent. Febrili nostra & Paregoricis suffulcienda.

Obs. *Variol. Spuria* Sagar f. — Lymphatic. Sauv. sp. 1. Watt=foppor conf. Urticariam hujus Ord.

Gen. 60. RUBEOLA Haly abb.

Phlegmasia Epidemica, cum eruptione rubicunda, in squamulas furfuraceas abeunte.

Spec. I. RUB. CATARRHALIS benigna, cum somnolentia, sternutatione, ophthalmia humida, tussi sicca, atque eruptione maculosa,

culosa, pulicum morfibus perfimili. *Rubeola* Sauv. Linn. Cullen. Sagar. *F. Morbillofa* Vog. G. 36. *Morbilli* Sydenh. &c. Meßling.

a) — *infitiva*: Sagar.

b) — *regularis benigna*: Rub. vulg. Sauv. sp. 1.

Cura: Diæta erit tenuis, lactea & vegetabilis; Medicina vero Laxans Antiphlogist. prima die, & Syrup. Altheæ cum dimidia parte Olei olivar. vel Amygdal. &c. ad Tussin demulcendam.

Sp. 2. RUB. CATARRH. COMPLICATA, anomala & maligna, cum sequelis periculosis.

a) — *inflammatoria*: a) cum Cynanche; Rub. anginosa S. sp. 4. b) Pleuritica & Peripn. — anom. S. sp. 2. c) — Phrenit. S. sp. 1. b.

b) — *cum variolis*: — variolodes S. sp. 3. c) — *cum Diarrhæa*: Diarrh. rubeolosa; Sauv. sp. 6. b.

Cura: Absolvitur V. Sectione sive Hirudinibus pone aures, si phlegmasia vel plethora adutorum illas postulat; Laxante Antiphlog. vel Clysmatibus, pulvere Pector. nost. cum nitro, Tragac. &c. Fomentis Emollientibus & Gargarismatibus resolv. ex aqv. Fl. Samb. Sale Ammon. Extr. Myrrh. & Syrup. Rib. nigr., nec non Epith. Vol. sive vesicantibus pone aures &c. b) & c) Rhabarbarinis & Chinatis vel Essent. Febrili, & Paregoricis moderandæ sunt.

Sp. 3. RUBEOLA SCARLATINÀ confluens, maculis latioribus coccineis, sine præludio Cætarri obrepit, & squamulis majoribus magisque pruriginosis præsertim in ceruice finitur. *Morbilli const.* Mortoni, *Scarlatina* Sydenh. Sauv. Vog. G. 39. Cull. Sag. Rosenstein; *Esquinancie* Tissot.

Scarlatans Feber.

a) — *Maculosa benignior*:

b) — *Rosea*: uniformiter diffusa, malignior. *Scarlat. febr.* Sauv. sp. 1. — *Porriginosa* Sauv. sp. 3.

c) — *Interna*: sine maculis Rosenstein de morb. infant. pag. 233. & 234. Sagar.

d) — *Metastatica* in Anasarcam abiens; Rosenstein ex D. D. Plenciz pag. 232.

e) — *Complicata*, maligna: a) cum Cynanche Rosenst. loc. cit. p. 227. *Scarlat. anginosa* Sauv. sp. 6. — *Phrenitica* Rosenstein p. 243. b) — *Variolodes* Sauv. sp. 5. c) — *Intermittens* Sauv. sp. 4.

Cura: præcedentis. Forfan Pulv. Alterans Plummeri, sive Sulph. Aurat. Ant. cum Chocolata, palmarium in Complic. cum Cynanche sit quod adhibeatur remedium.

Obs. *Scarlatina Urtic.* Sauv. conf. *Urticæ*. *Maculosæ*.

Gen. 61. MILIARIS F. Allioni, Hoffm. Sydenh. Sauvag. Sagar. *Miliaria* Linn. Cullen. *Febr. Punctularis* Fracastorii,

Viii, & *Purpura* aliorum. (o) Friseln. Synochus sive Hemitritæus acutus, cum anxietate & terrore præcordiali tussicula & frequenti suspirio, sudore olido vel vappido & eruptione Phlyctænarum, milii seminis magnitudine, nonnunquam majorum.

Spec. I. MILIAR. SANGUINEA PURPURATA, nonnunquam vesicularis alba.

a) — *Epidemica*: post famem qua pauperes morticina putrida vorabant, post cædes belli, aëre cadaveribus insepultis infecto, post animi pathemata ex frustrata messe aliisque ærumnis; adde quod nullo vento expurgata fuerat dudum atmosphæra. Tritæoph. Vratislav. Sauv. sp. 3. a) a particulari anni constitutione, Mil. nov. Sydenh. Sauv. sp. 1. & d. b) cum pustulis albicant. confluentibus, sat magnas vesicas efform. Stoerck A:o II. p. 48. &c. c) maligna Allionis, Hamilt. Waltheri &c. Mil. mal. Sauv. sp. 2. — Litt. a & f. d) Catarrhalis putrida; Mil. Britann. S. sp. i. conf. Cas. 10. Responsionis.

b) — *Pblogistica*: a) Mesenterica Hæmorrhoidariorum & Menstruantium Cas. 2. Respons. ; b) ex orgasmo venereo, Fischer de F. Miliar.; c) ex ira, a partium magis sensibilibus inflammata, Werlhoff. d) ex repulsione Herpetis Cas. 8. Respons.

K 4

c) — ex

(a) Conf. Responsum nostrum, huru all slags Friseln sat förekomas och botas ic. Stockh. 1770. impressum.

c) — *ex Inanitione*: a) post largam V. Sectionem b) Menorrhagiar. &c. c) ab alteratione, terrore, vel mœrore; Caf. 4. Respons.

Cura: V. Sectio si plethora & Antiphlogistica cum incrassantibus, prægressis Laxantibus, valent.

Sp. 2. MILIARIS VENTRALIS:

a) — *Passiva*: ab ingestis, a) ab arsenico, Mil. critica, Sauv. sp. b. b) ex abusu calidorum. Mil. benign. S. sp. 1. b.

b) — *a bile putrida*: & cruditat. putridis ventric. conf. Caf. 3. Responsionis.

c) — *recidivans*: a visciditate Lymphæ & omiſſa purgatione. Mil. recid. S. sp. 3.

d) — *a Vermibus*: eorumque saburra putrida; Mil. Verminosa Sagar.

Cura: Emetica & Laxantia, Tartari stibiati grano acuta, posteaque cum Chinatis suffulta: acidulæ cum salinis c) optime præcavent. Contra Arsenicalem conf. Sauv.

Sp. 3. MILIAR. PUERPERARUM, sæpius alba: a) a partu difficili vel violenta secundinar. extract. b) a materia putrida uteri, Lochior.; c) ab inanitione Lochior. d) ex accre Lactis, Mil. puerp. Sauv. sp. k. e) ab educatione indulgentiori & inde orta constitutione imbecilliori spasmodica cum alteratione & hinc singulis puerperiis recidivans; f) a prætermiſſa purgatione ventris tempore gestationis g) a regimine calido; conf. Caf. 12. Responsionis.

Cura:

Cura: Essentia Febr. nostr. Paregoricis & Chinatis natura suffulcienda. Prophylactice calor cubilis diminuendus & omnes potus Theiformes exterminandi, e contrario aquis Mineral. atque exercitiis corporis, elasticitas musculorum restauranda est.

Sp. 4. MILIAR. COMPLICATA & Symptomat.

a) — *Februm simplicium:* a) critica vel spontanea, ex impuritate humorum; b) Symptomatica ex abusu calidorum. Synoch. Mil. Sauv. sp. 14. Tert. Mil. & — Urticaria Sauv. sp. 21. 22. Amph. Mil. S. sp. 11.

b) — *Dolorum:* Cynanchis, Pleuritidis & Peripneum. anginae, Ischiadis, Arthritidis & Podagrae &c. Stoerck A:o Med. II. p. 62.

c) — *Exanthematicorum:* Pestis, Variolarum, Rubeolae, Petechiarum & Erysipelatis, Mil. Carcerum Sauv. sp. h. — Nautica S. sp. g. — Typhod. & Petech. Sagar. Stoerck A:o Med. I. p. 62. &c.

d) — *Profusivorum:* Catarrhalium, Ephidroses, sive Sudatoriorum.

e) — *Nervosorum:* Convulsionum Raphaniae Wählin, spasmi, Hypochondriacorum, Tussis, Eclampsiae.

f) — *Debilitatum:* critica Apoplecticorum.

g) — *Intumescentiarum:* Chronica, Hydropticorum & Scorbuticorum, Mil. Scorb. S. sp. 1. conf. Urticar. phlycten. Ictericorum Stoerck pag. 40. Chlorosis macul. S. sp. 8.

b) — *Marasmodum:* Phthiseos &c. Mil. recidiv. Sauv. sp. 3. b.

Cura: Analeptica & Tonica, morbis primariis accommodata.

Gen. 62. URTICARIA Culleni; *Uredo* Linn.
Purpura Urticata Junck. Näffel-Seber.
 Diaria mitior, cum eruptione urticata,
 tuberculosa vel vesiculosa, nec suppurante nec cicatrisante.

Spec. I. URTICARIA PURPUREA; tubercula puncturis urticarum similia, rubra, prominentia fugacia. *Urticata* Vog. G. 40.
 Neßling.

a) — *Passiva:* quandoque cum rubore Erysipelatofo & asperitate serpiginofo. a) post esum Fragor. Astacor. Mytolor. & Cancror. &c. b) Balneantium, Sudam. Plenck. c) a setis Larvarum Insectorum, Reaum. Vol. II. Mem. IV. d) Medica, ex usu externo Canthar. I. interno Valer. conf. Medic. transact. Vol. II. N. XI.

b) — *Neonatorum:* dorsum maxime molestans. Malis a crinon. Sauv. sp. 5. Atroph. a crinon. Sauv. sp. 10.

Cura Eccoprofica: Lœca purpurata Neonatorum obstetrices Comedones suspicantes, emolliunt Mellitis &c. & postmodum lavacris & penicillis cutem fricant atque purificant.

Sp. 2. URTICAR. PHLYCTENODEA, phlyctenæ sudorum Milii magnitudine, fugaces sæpiusque aquosæ, in collo pectore &c. repente emergentes. *Hidroa* Sauv. *Sudamina* Sennert. Ettmyller.

a) — *Mi-*

a) — *Miliaris Scorbatica Arthriticorum* & obesorum ex constitutione laxiori cum a-
liquali serpiginoſa efflorescentia: *Herpes, Ser-*
pigo, Vog. G. 443. *Miliar. scorbatica* Sauv.
ſp. 1. *Herpes Miliaris* Sauv. ſp. 3. *Hidr. ſu-*
damen Sauv. ſp. 1. Epiättig,

b) — *phlyctenis pellucidis: Hydroa* Vog.
G. 446. *Hydr. alb. S.* ſp. 2. Blåddring.

d) — *Symptomat. aliorum morborum:*
Hidr. ſympt. Sauv. ſp. 3.

Cura: refrigerantibus Tonicis & diluen-
tibus abſolvenda.

Sp. 3. **URTICARIA PUSTULOSA** in cruſtas inter-
dum, abiens.

a) — *Lactantium:* a) a Lacte vaccarum,
b) poſt ablactionem; *Eſſera* ablactoria Lieut.
Sagar. Cruſta Lactea.

b) — *Epidemica infantum:* Variolis ſimil-
lima, ſed ſine ægritudine: Pustulis veſiculari-
bus ſubalbidis, jam primo die formatis &
quinto exſiccandis. *Varicella* Vog. G. 42. Cul-
len. *Variolæ Aquoſæ* Brendel, — *Lymphat.*
Sauv. ſp. 1. Watt-kopper.

Cura: poſt alvi motionem temperantia
& Paregorica.

Sp. 4. **URTICARIA TUBERCULOSA**, tuberculis ru-
bris prurientibus ſubito univerſum cor-
pus occupantibus inſtar morſus apum;
ſponteque iterum evaneſcentibus. *Eſſe-*
re, Sora & Sarc Arabum. Ettmyller conf.
Alle-

Alleni Synopsf. pag. 407. *Psoriasis* Sauv.
Plenck. Stenkeppor, Swinkbln.

a) — *Passiva*: a) ex Urticis, Cactis, vel Phaeolis pruriginosis. Psidr. Urtic. Sauv. sp. 3. b) a Vespis &c. Eryf. a Vesp. S. sp. 10. Psidr. a Vesp. Sauv. sp. 2.

b) — *Anserina refrigeratorum*: Gås-hyllt.

c) — *a Phlogosi sanguinis*: ætate Equestres imprimis gravans. *Rosa Saltans* Avicen. Psidr. porcell. Sauv. sp. 1.

d) — *Complicata*: Phthysicorum &c.

Cura: Aquæ minerales; Passivam cespites vivi applicati cito levant.

Sp. 5. URTIC. MACULOSA, maculis discretis pollicaribus; Essera Sauv. Sag.

a) — *Passiva*: a) a baccis Belladonnae, Fragis &c. b) a Colcoth. Vitrioli Vener. Essera Colcoth. Sagar.

b) — *Sporadica*: altera Erysipelatosa febris species Sydenh. Scarlat. Urtic. S. sp. 2.

Cura Urticariæ phlyctenodeæ.

Gen. 63. ERYSIPELAS Sauv. Linn. Cullen. &c. *F. Erysipelatosa* Sydenh. Hoffm. Vog. G. 68. *Rosa* Senn. Rosen.

Ephamera cum tumore diffuso roseo & calore acri ardente, a causis internis, digito prementi cedente & facile locum mutante.

Spec. 1. ERY. PHLOGISTICO-BILIOSUM, tumore splendente, *Erysipelas* Vog. 343.

a) — *Pass*

a) — *Passivum*: a) ex esu Catuli marini? S. sp. 3. conf. Eryth. Gen. 34. b) Crapulosum, c) a potu Coffeæ &c. Eryf. Rosa Sauv. sp. 1. Eryf. German. Sagar. d) ex Ira suppressa e) ab alteratione. (p)

b) — *Sanguineum*: Eryf. menstruale Sagar.

Cura: facta V. sectione in Plethoricis, Diaphoreticum Antiphlogisticum cum Paregoricis vel Camphoratis mixtum, propinetur. Rob. Sambuci Domesticum est Anterysipelatosum in Svecia. Externe Farinosa cum Emollientibus Herbis vel fl. Cham. vulg. Cannabis, Cort. interm. Betulæ albæ &c. conveniunt.

Sp. 2. ERYF. BILIOSO-CACHECTICUM, tumore magis diffuso & obscuriori atque interdum cum pustulis ardentibus.

a) — *ex Idiosyncrasia nativa*:

b) — *truncum corporis infestans*: Zoster. Ignis Sacer Antonii, Zona Rosea. Eryf. a fœtu mortuo Sagar. — Zoster. S. sp. 8. — Pestil. Sauv. sp. 5.

c) — *Malignam faciei*: Eryf. Typhod. S. sp. 2. — contagiosum? Sauv. sp. 9.

d) — *retrogressum* vel *retropulsum*:

Cura: Emetico-Laxans stibiatum; & Haust. Volat. Ammon. Huxh.; retrogressum, Camphora-

---

(p) In Nosocomio Abdœnsi Erysipelate semel observavimus plures simul ægrotos laborare, quod potius ab alteratione post aspersionem operationis chirurgicæ, quam miasmate quadam ortum suspicamus.

phorata interne & Epispastica ad locum prius affectum requirit.

Sp. 3. Erys. Complicatum & Symptomat.

a) — *Criticum*: Cynanchen interdum tollens. Sagar.

b) — *Febrium simplicium*: & Inflammatoriarum.

c) — *Symptomaticum*: Eryf. phlegmonodes? Oedematodes, Schirrhodes, Vulnerum, Scorbuticum, Hydropicum, cum Aurigine &c. Eryf. Sympt. Sauv. sp. 6.

Cura Antiphlogistica c. Sambucinis.

Obf. — *Spurium*: a causis externis, à Vespiis, Sauv. sp. 10. — Ambustione S. sp. 4. — Chinense S. sp. 7. — ab esu Hepatis squalli Caniculi S. sp. 3. conf. Erythem. Class. II.

Gen. 64. PSORA Græcorum & Linn. *Scabies* Sauv. &c. *Skabb.*

Pustulis exiguis, granis milii magnitudinem sæpius superantibus, contagiosis manus potissimum infestantibus; scalpando ruptæ pus effundunt, crustosæ fiunt, nocteque vehementius pruriunt.

Spec. I. PSORA AB ACARIS;

a) — *ferina*: sive sicca hiemalis, ab acaro exulcerante Linn. Scab. Canina S. sp. 3.

b) — *humida* & benignior, cum pustulis majoribus ab acaro Siro Linn. a) ab immunditie, Scab. spontan. Plenck, — Vermic. Sauv.

Sauv. sp. 11. b) a contagio; Scab. acquisita Plenck. — humida, S. sp. 1. — Neogamm. S. sp. 9. Pfydr. ab acaris S. sp. 4.

c) — *putrida*, milites valde infestans. Scab. putrida Plenck.

Cura: Laxantia Antiphlogistica, cum Flor. Sulphuris saturata, & Elixir Vitrioli, cum Decocto Rad. Bardanæ ad noctes; externe Ol. expr. Bacc. Lauri cum Flor. Sulphuris, vel Sale Ammoniaco, & in ferina cum Pulvere Hell. Albi & tantillo Mercurii sublimati acutum, sufficiunt. Clariss. D. D. Vogel. Bonum Henricum Chenopodii recens, bis die impositum, dicit magnetis instar omne morbosum cum maximo foetore extrahere. confer Præl. ipsi. p. 697.

Sp. 2. PSORA COMPLICATA.

a) — *Sicca*: a) Herpetica: Sauv. sp. 4. & 6. b) Syphilitica, conf. Herpetem.

b) — *Critica*: a) Rheumatismi & Ischiadis, b) Catamenialis, c) Melancholicor. Epileptic. Empyematis &c. S. sp. 2. 7. 10. cfr. Plenck.

c) — *repulsa*: varios morbos, Febres, Hæmaturiam, Dyspnœam, Delirium &c. efficiens. Scab. repulsa. Sauv. sp. 3. b.

Cura: repulsa debellatur felicissime, si scabies iterum promovetur cum indusiis scabiosi hominis & sulphuratis &c. Critica cum Sero Lactis dulci Hoffm. & Decocto Fumariæ, vel Cerefolii Hisp. Chamom. v. & Rad. Polypodii, vel Bardanæ & Inulæ c. Lacte; &
sicca

ficca præter Decocta nuper dicta c. Æthiops Antimon. in- & Balneis, saponaceis externe curatur.

Gen. 65. SYPHILIS (inflammatoria) Sauv. Cullen. &c. *Siphyllis* Linn. Vog. G. 319. *Lues Venerea* Astruc; Boerh. Hoffm. *Morb. Gallicus*. Veneriska Koppor. Phlegmasia exanthematosa genitalium & faucium, nec non labiorum atque cutis, cum papulis corymbosis, (interdum etiam cum Bubonibus ingvinal.) a mi-
sinatate venereo recenter exorta.

Spec. 1. SYPH. IMMERENTIS, lactando, osculan-
do vel concumbendo cum inquinato
contracta.

a) — *Labialis*, infantum:

b) — *Mammalis*, Nutricum:

c) — *faucium*:

d) — *cutanea*: conf. Ord. seqv.

e) — *ex Alimentis* & potulentis corru-
ptis? Syph. Ind. Sauv. sp. 3.

Cura: Æthiops Miner. infantibus, & Bal-
nea cum Pil. mundif. nostris ex Mercurii vi-
vi uncia semis, Sulph. Aurat. Ant. Dr. duobus Sap. Alb. Hisp. & Extract. Gvajaci vel
Furion. Pini ana Drachmis quinque; e) De-
cocto Sarsæ &c. sanatur.

Sp. 2. SYPH. ACQUISITA, ex coitu impuro vel
abusu Veneris.

a) — *Ge-*

a) — *Genitalium*:

b) — *faucium*: Syph. Vener. Sauv. sp. 1.

Cura: Mundific. Ptisanæ & Mercurialia cum Gargarism. vel inject. Epulot.

Sp. 3. SYPH. COMPLICATA f. Symptomat.

a) — *Indica*: cum Excreſcent. Moror. & Frigor. Frambæſ. Sauv. sp. 1. 2.

b) — *Polonica*: Syph. Sauv. sp. 2.

c) — *Elepbantiaca*?

d) — *Ulceroſa*:

Cura antecedentis. b) Sudoriferis & externe Decocto Lycopodii; c) vero Decocto L. Juniperi & Fumariæ vel Gvajaci & Pil. Mundific. c. Extr. Conii &c. perficitur, uti etiam d), cum ſequenti fomento ſuffulta: Rec. Infuſ. Fol. Conii c. Aqua Calce parati Lib. j. Merc. ſublim. gr. ij. flor. Zinci Scr. ij. Sacch. ſatum. Scr. ß. Mell. Roſar. Unc. j. ß.

Lapis Medicam. Gordonis ex vitrioli alb. & Rom. calcin. atque Alum. uſti ana Unc. ß, Camph. c. Ol. Amygd. ſol. Dr. jß Boli Arm. Dr. j. ad Dr. ij. c. Aquæ Calc. rec. & Vini albi ana Unc. jß, mixtus & linteis madefa-ctis tepide externe applicatus, ſub interno uſu Mixturæ Mercurial. Swietenii, inflamm. & Ulcera Glandis etiam tollit.

Gen. 66. APHTA Sauv. Linn. Cullen. Sagar;
Aphtoſa Vog. G. 44. *Puſtula oris* Haly
Abbas. Torſſen.

Phlogiſtica maligna purpuraſcentia lin-
L guæ

guæ atque interioris oris & faucium &c. in Papulas & ulcuscula Escarotica albidâ, post abrasionem cito renascentia, abiens.

A) Labiorum & linguæ. B) Pharyngis;
C) Tracheæ; D) Gastricâ.

Spec. I. APHTA IDIOPATICA, phlogistica.

a) — *Neonatorum*, benigna albida: Aphot. Lactucimen, Sauv. sp. 1.

b) — *Febrilis*: & recidivans subrubra subdentitione; Aphot. Febr. Sauv. sp. 2.

c) — *Pharyngica*: cum singultu, Vomitu & Diarrhœa; Rosenstein. Sagar.

d) — *Trachealis*: c. Raucedine & Tussi; iidem.

e) — *Maligna*: a) *Æginetæ* papulis cineritiis; S. sp. 3. a. b) Gastrica Rosenstein, Sagar. Sauv. sp. 2. a.

f) — *Passiva*: a) a lacte animalium aphthosorum; Aphot. pecorum Sagar. b) salivantium a Mercurio, Sauv. sp. 4. b.

Cura: Syr. Mannæ sive Elect. Lenit. & Mixtura Perlata interne. Syrup. Rad. Dauci rec. vel Raparum succum, cum guttulis nonnullis Spir. Salis dulcif. lactantibus D. D. Sagar; Rob autem Diamor. Dianuc. & Mell Rosarum, cum tantillo spir. Vittr. Rosenstein commendat. Nutrix lactantis simul purganda & Diæta Antiphlogistica alenda. Aphot. Phlogist. Pharyngis & Tracheæ, Antiphlogistica & Linctus cum acido nitri nec non Laxioribus
cum

eum acido vitrioli & adstringente quodam
 inservire vidimus. Succus Semperv. Major.
 &c. cum Emulsionibus Chinatis in Gastrica
 utilissimus est.

Sp. 2. APHTA COMPLICATA & Symptomat.

a) — *Februm simplicium*: a) critica, v.
 Swiet. Comment. §. 983. b) Symptom. Sagar.

b) — *Dolorificorum*: Cynanchis &c.

c) — *Exanthematicorum*: Pemphigodis
 Petechiar. Miliaris &c. Sagar.

d) — *Profluviorum*: Catarrhi, Dysenteriaë.

e) — *Nervosorum*: Hydrophobia?

f) — *Debilitatum*:

g) — *Intumescendarum*: Elephantiaseos.
 Scorbuti &c. Sauv. sp. 5.

b) — *Marasmodorum*: Phthysicorum, Siphil-
 litidis &c. S. sp. 4. a. a Cancro uteri, Sagar.

Cura, ad causam primariam accommo-
 danda.

ORDO II.

EXANTHEMATA APYRETICA sive morbi
 cutanei serosi: *Maculae* &c. Sauv.

Kalla Utslager.

Efflorescentiaë indolentes, gregales sine
 praëunte Pyrexia cutem diversimode
 maculantes.

Gen. 67. EPHELIS. Glactar.

L 2

Ma-

Maculosæ & alieni coloris eruptiones E-
pidermidis.

Spec. 1. EPH. CONGENITA. *Nævus Sauv. Mac-
cule maternæ* Plenck. Födflæ-mården.

a) — *Lenticularis*: *Næv. Sigill. Sauv. sp.*
1. a) rubra, b) fusca vel nigra, conf. Deformi-
tates Cl. VIII.

b) — *Flammea*: latiorque corpore calen-
te revertens; *Næv. Matern. Sauv. sp. 2.* cfr.
Eryth. spasmod. Cl. II.

Cura: Causticis tentanda.

Sp. 2. EPH. COCCINEA vel rubra, in facie vel
alia parte obveniens. Rödfläck.

a) — *Lentiformis*: *Stigma Vog. G. 457.*
Plenck. a) Puerorum in Nomam s. Cancrum
aquat. mutabilis. b) Pulicum & Hirudinum,
c) a Tussi vel Vomitu; d) a calore; Phœnigm.
Petechialis, S. sp. 1. e) Elephantiascos cum
splendore initium morbi indicans; conf. E-
ryth. Cl. II.

b) — *dilatata*, solitaria vel agminata: a)
Vibices ~~a flagellis~~ ^{mal. ananin} b) a scorbuto, Plenck. c)
Stomachica Essera Sagar. d) Venerea, circa
frontem Coronam Veneream formans, e)
Symptom. a suppressis menstruis; conf. Ur-
tic. f) Guttæ Ros. conf. Herp.

c) — *Rubedo*: diffusa per totam cutem
faciei aliasque partes. *Rubedo cutis* Plenck.
Phœnigmus Sauv. a) Nativa Patagonum &
neonatorum Phœn. Ind. Sauv. sp. 2. b) vaga
cum

cum ardore a gelu, verecundia & ira; c) Plethoricorum; d) a Vernice? e) Symptom. februm. conf. Eryth. Cl. II.

Cura: Levioribus Laxantibus Antiphlogisticis, in Venerea cum Mercuriali & aqua Phagadænica subministranda. Psudracia cum aqua frigida abluuntur; conf. Erythem.

Sp. 3. EPH. OBFUSCATA punicea; Brunfläst.

a) — *Lentiformis punctata*: puellarum faciem, dorsa manuum, rarius antica crurum afficiens; *Lentigo* Vog. G. 455. Eph. Lent. Sauv. sp. 3. Gråfnar.

b) — *dilatata*, solitaria vel agminata, aliquid super elevata: *Ephelis* Plenck. a) Neonatorum; — lutea Sauv. sp. 5. b) Solaris; c) Ignealis post ambustionem, — ab igne S. sp. 4. d) a Vesicatorio; e) Ecchymomatis a suggestione; f) gravidarum, palmam lata, frontem præcipue afficiens, *Cyasma* Vog. G. 461. Ephel. Gravidarum Sauv. sp. 2. g) Hepatica virginum, difficulter menstruantium &c. *Hepatitis*on. Vitil. Hepat. Sauv. sp. 4.

c) — *Fuscado*: non maculosa, sed diffusa obscuritas cutis, per faciem, manus vel totum corpus. Plenck, Solbrånna. a) ætatis; b) Solaris Eph. a Sole Sauv. sp. 1. c) Nativa.

d) — *Flavedo*: in tota facie vel toto corpore. Plenck, Brunett. a) nativa; b) IctERICA a bile.

Cura: Mundificantibus & rubefacientibus expectanda: Deco. to Rad. Chinæ & aqua Ranunculi. Contra Hepaticas adhibe Mercur.

præcip. albi Scrupulum, Lap. Infern. grana duo, Camph. grana tria Borac. Scrup. semis in pulverem mixta, quem tantillo aquæ, hora vespertina applica, & hora matutina ablue.

Sp. 4. EPH LIVIDA & Nigra. Blåstäckig.

a) — *Lentiformis*: a pulvere Pyrio;
 Srutbränd.

b) — *friata vel dilatata*: a) a decubitu, Ecchym. a compressis Sauv. sp. 5. b) V. Sectione vel contusione conf. Eryth. Cl. II c) Senum, tibias potissimum, infestans. *Melasma* Vog. G. 451. Ecchym. Mel. Sauv. sp. 2. d) Artificialis Barbarorum. e) Symptomata Februm Petechialium, Scorbuti, Gangranæ &c. Ecchym. Scorb. Sauv. sp. 4. Eph. Scorb. Sauv. sp. 6.

c) — *Livor*: vel nigredo totam partem occupans; Plenck. a) Melancholicorum, b) a strangulatione; c) apoplecticorum; d) Melas icteri &c. e) Febrilis.

Cura: Lentiformes a pulvere pyrio dentiscalpio eximantur, Sagar; reliquæ Antisepticis & Antiscorbuticis &c. tractandæ.

Sp. 5. EPH. GRÆCORUM MALIGNA, serpens cutemque deprimens. *Vitiligo* Sauv. Vog. G. 459. *Morphea* Linn.

a) — *Maculis albidis*: *Alphos* Plenck; *Morph. Alba*; a) maculis pallidis, Vitil. albus, Sauv. sp. 1. b) Albidior. & pilis albis; *Leuce* Vog. G. 460. Vitil. Leuce, Sauv. sp. 2.

b) — *Ma-*

b) — *Maculis fuscis vel nigris: Melas* Plenck; Vitil. Melas, Sauv. sp. 3.

Cura: conf. Herpet. Leprosum.

Obf. *Epbel. elevata* sive *Psydracia* Sauv. confr. Urtic. Ordinis Anteced. & Erythema Class. II.

Gen. 68. HERPES Sauv. Cullen. Sagar. *Serpigo* Linn. *Impetigo* Celsi, *Lichen* & *Impetigo* Vog. G. 462. Reform.

Dartrost: Ullslag.

Durities cutanea cum asperitate serpente & papularum prurientium corymbosa congerie sine Escharis, in squamas furfuraceas fatiscens.

Spec. I. HERP. SEROSUS SUBRUBER, cum papulis minimis.

a) — *Exulceratus humidior: Impetigo prima exulcerata* Celsi, Herp. *Estbiomenes* Gal. Sauv. sp. 4. — depascens Sagar Tin. humida S. sp. 5. Scab. Ind. S. sp. 6. *Wattu-Reform.*

a) Capitis Senum; b) Simplex euchymi S. sp. 1.

b) — *Asperior rubicundiorque*, artus imprimis detutpans & relicta priori parte magis sese in viciniam diffundens: *Imp. Rubrica* Celsi, *Zona* Herpet. Plenck. a) *Collaris sacerdotum*, Herp. Sauv. sp. 7. b) *Pectoris Zoster*, Sauv. sp. 9. c) *Artuum*: 1) *Zona poplitis*, Herp. periscelis S. sp. 6. 2) *corymbosus*, *Lichen* Plenck. 3) *minus diffusus euchymi*, Herp. *Serpigo* Sauv. sp. 2.

Cura: Decoctum Rad. China, cum Bar-

dana five Chamom. & Fumariæ &c. & Mundificantia antimonialia ad modum Elect. Mundificant. Ph. Sv. ~~A~~quam marinam D. D. Rus-
sel commendat.

Sp. 2. HERP. FERINUS. Malignus & subalbidus cum cute dura & fissa latius sine escharis procedens. *Impetigo quarta subalbida* Celsi. Lepr. Herpet. Sauv. sp. 5.

a) — *Senum*: manus inprimis molestans.

b) — *a miasmate venereo*: *Herp. Vener.*
Astruc.

Cura. Serum Lactis dulce Hoffm. vel Possetum Cerefoliatum vel Decoctum Fumariæ ad Libras duas quotidie epotum, plurimum efficiunt. Cremores avenæ in- & externe, nec non Pomata cum tantillo Mercurii præcip. albi & olei p. d. Tartari malum etiam emendant; pariter Spiritus Mercurialis Swietenii, externe inprimis, & aqua Phagadænica.

Sp. 3. HERP. PHLOGISTICUS rubicundior *facialis*, cum pustulis majoribus, interdum aliquantisper Escharoticis. *Vari Gregales*, cum interstitiis roseis vel purpureis. *Roseola* five *Rossalia*, *Gutta Rosea* Sauvag. *Bacchia* Linn. Sagar. Rödfräs. Roppar-anfiste.

a) — *Bacchanariorum*: genas potissimum atque nasum simul deturpans: a) vari gregales sine efflorescentia; Bacchia macula Sagar.
b) vari gregales cum efflorescentia, sine ulla
pruri-

prurigine; Gutt. Ros. simpl. Sauv. sp. 1. c) furfurascens & pruriens; — Herpet. S. sp. 2.

b) — *Venericus*: deterior, magisque tumidus & vehementius rodens, pustulis roseis duris, callosis, circularibus, ficcis, aliquando humidis &c. in labiis & naso, pone aures, sæpiusque circa frontem & tempora, ubi seriatiim dispositæ veluti corollam referunt, cfr. Astruc. de morbis Ven. Libr. IV. Cap. I. *Corona Veneris*; — *saltans*: a) Herp. papulosus; Sag. — pustulosus, S. sp. 8. Gutta Ros. S. sp. 3. b) Herp. crustaceus Capillitii, cum varorum serie in ambitu frontis; confr. Esch. ferin. c) farinaceus aurium cum Tophis & Gummatibus infra cutem in diversis capitis partibus.

Cura: præcedentis cum diætâ strictissima, & Sinapismis inter scapulas; b) cum Mercurialibus subministratur.

Sp. 4. HERP. COMPLICATUS, *Impetigo tertia nigra* Celsi.

a) — *Febrium Malignarum*: Gutt. Ros. Febr. Sauv. sp. 4.

b) — *Arthriticorum*: Herp. Mil. S. sp. 3.

c) — *Scorbuticorum*: Plenck de Morb. Cut. pag. 80.

d) — *Syphiliticorum*: mentum deturpans Mentagra Ven. Plenck.

e) — *Leprosus*: papulis atris imbricatis &c. Sagar.

f) — *Repulsus*: Phthisin &c. promovens.

Cura: morbi primarii cum antecedentibus.

Gen. 69. ESCHARA Sauv. Linn. Vog. G. 483.
 Crusta Latinorum *Tinea* Sauv. Sforfwer.
 Cutis pars dehiscens a viva parte, & in
 crustam emortuam mutata.

Spec. 1. ESCHARA SICCA CUTICULÆ, exuviae e-
 pidermidis.

a) — a frigore:

b) — post ustionem:

c) — a Caeterio: Vesicantibus vel Me-
 dic. Eschar.

d) — Complicata: Erythematis &c.

Cura: Oleum ovorum; Empl. diac. mol-
 le &c.

Sp. 2. ESCH. CUTIS BENIGNIOR, humida Eu-
 chymorum. Warr = storf.

a) — Passiva: ab Ustione vel Escharo-
 ticis &c.

b) — Infantum: a) Capitis; *Achores* Linn.
 Vog. G. 494. 1:0 Neonatorum Plenck. 2:0 La-
 ctantium; Tin. Lact. Sauv. sp. 1. a. b) faciei:
 infantum lactamen; *Crusta Lact.* Vog. G. 495.
 Tin. Lact. Sauv. sp. 1. b.

c) — Juvenum: *Favus & Cerion* Vog. G.
 496. a) Capitis: Tin. Favosa, S. sp. 3. — Fi-
 cosa S. sp. 4. b) Menti; *Mentagra*; *Ignis syl-
 vestris*; *Wils = bläst.* Tin. Vol. S. sp. 2. c) Labia-
 lis; *Gast = kys.* d) subaxillaris; e) *Olecrani*; f)
Coxarum & Femoris; *Lepra mal. mort.*
Sauv.

Sauv. sp. 6. g) Ungvium Tinea & Scabrities, Plenck.

d) — *Complicata* sive *sympt.* a) Furunculorum, Papularum, Phlyctenarum, Gangrænæ siccæ &c. b) Exanthematicorum, Variolosa, Scabiosa, Erysipel. Aphthos. Herpetis &c. c) Ulcerum, d) suppressa & repulsa, varios morbos Oculorum, Cerebri vel Pulmonum &c. procreans. Plenck.

Cura: Laxantia leviora, cum fero Lactis interne, Digestiva vero atque Epulotica externe: Escharæ capitis cum urina vel melle absterguntur & cutis cum Cremore Lactis, vel Ol. ovorum & Tinct. Myrrh. &c. consolidantur. Lactantes præterea alendi lacte juniori macilentioris Nutricis; Juvenes Balnea & pectinationes &c. requirunt. Contra Tin. favosam D. D. Sagar, Decocto Betæ & Hydrolapathi & Pulv. Rad. Hydrolap. cum Rheo, Magnesia Nitri & fl. Sulphuris utitur.

Sp. 3. ESCH. FERINA CAPILLITII; siccior & maligna, faciem Cachecticam immo Hecticam pedetentim efficiens. *Tinea Sicca.*

Quidstorf.
a) — *ex acrimonia sanguinis:* Tin. Lupin. Sauv. sp. 8.

b) — *virus scrophulosi:* Tin. crust. Sauv. spec. 7.

c) — *virus syphilitici:* cum crustis circa frontem aliisque signis Venereis; Tin. syphilitic. Sauv. sp. 9.

Cura: cum Pilulis Mundif. nost. vel Æthiope

thiope Antimoniali, & Decoctis Mundific. Antipforicis interne, atque externe cum Pileis de Pice sapius renovatis, & post eorum avulsionem cum Decoctis Vulnerrariis Æturgine atque Alumine, interdum etiam cum Mercurio sublimato & Vitriolo albo acutis, juvantur. Sequentem formulam sapius utilissimam Observavimus: Rec. Infusi Rad. Britann. s. Rapontici c. Aqua Calcis rec. parati Libr. β. Tinct. Aloës & Myrrh. ana Dr. vj. Ungv. Ægypt. Unc. j. interdum c. Mercur. sublim. Scr. β. acuti,

Sp. 4. ESCH. LEPROSA, *Lepra Græcorum* Vog. G. 320. Spetelsten.

a) — *sine squamis*: a) a suppressione Intermitt. b) Mensium & Hæmorrhoidum, c) a consolidatione ulcerum &c. Vog. ~~Lep.~~ ^{Esch.} Græcor. Sauv. sp. 1.

b) — *cum squamis imbricatis*: — Ichtyosis Sauv. sp. 2.

c) — *crustaceo-squamosa*: passim in tota cute conspicua — Indica, Sauv. sp. 3.

c) — *Asturienfis*: maculas rubras relinquens, Sauv. sp. 4.

e) — *Topica*: unam solummodo partem afficiens; *Mentagra* Plinii.

f) — *Complicata*: Frambæsiæ, Elephantiasis, Hystriçialeos, Syphilitidis, Phagadenæ, Nomæ &c. conf. Ulcera Cl. VIII.

Cura: præcedentis tentanda; vel potius Decoctum Corticis interm., Ulmi Campestris ad

ad modum Lysons; cujus effectum egregium Cl. D. D. & Assess. Bergman in Nosocomio hujus Provinciæ nuperrime etiam observavit.

Gen. 70. TRICHOMA, Sauv. Cull. Sag. *Plica*
Linn. *Plica* s. *Rhopalosis* Vog. G. 323.

Marlosz'siusa.

Morbus contagiosus, hæreditariusque Sarmatiæ & Hæbreorum, cum Hæmicrania, Spondylalgia & dolore Artuum, Arthritidem simulante, nec non c. spurcitiæ capillitii, scabritiæ ungvium, hebetudine visus & depravatione appetitus ad *Picæ* modum &c. gravans; & critice per cutim capillatam, capitis l. pubis, in cirrhos vel funiculos inextricabiles implicatam erumpens.

Spec. I. TRICH. PASSIVUM,

a) — *ex contagio*: a) a concubitu, b) per pileum *Plicati*, vel & per sudorem ipsius ex communi stragulorum usu.

b) — *Dieteticum?* ex abusu spirituosorum atque acrium, sorditiæ frigore, ira &c. conf. Hermannum & Neifeldium de *Plica* in primit. Polon. T. I. p. 168. &c.

c) — *spurium*: ex intermissa pectinatione, Vogel.

Cura: Contagium præcavere, simulque Diætam & munditiem nec non pectinationem capitis observare, ad præservationem sufficiunt.

Sp. 2.

Sp. 2. TRICH. HEREDITARIUM.

a) — *ex inordinato Hemorrhoid. l. Mensium fluxu*, Hermannus, in libro cit.

b) — *ex turbatis aliis excretionibus*: Neifeldius loc. cit. p. 189. &c. — *cirrhos. & villos.* Sauv. spec. 1. 2.

Cura in eo versatur, ut secretio & excretio miasmatis servetur, sique turbata fuerit restituatur, externe cum fomentis ex Decocto Lycopodii clavati, Cucurbitis & Vesicantibus pone Aures, interne v. cum Aperientibus hepaticis & Diaphoreticis, ex Antimonialibus, Scordio atque Aristol. Serpentaria, maxime v. Theriacalibus & Camphoratis. conf. Hermannum.

Sp. 3. TRICH. COMPLICATUM.

a) — *acutorum*, s. morbi Plicosi acuti; Synochi, Pleuritidis, Hæmoptysis, Apoplexiæ, Hæmorrhoid. &c. Hermannus.

b) — *Chronicorum*, s. morbi Plicosi chronici: Siphilitidis, Rachitidis, Cephalææ, Lipitudinis & Cœcitatidis, Picæ, Dyspneæ, Tussis, Phthiseos &c. conf. Stabellii Diss.

Cura: Antecedentis & morbi primarii, c. cauto Mercurialium usu, solummodo in Siphilitico.

Gen. 71. RHAGAS Sauv. Vog. G. 467. Sagar. *Fissura* Gorteri, Sprickot. Linearis & crustacea cuticulæ vel cutis eruptio, rugas corporis imprimis molestans. Spec. 1.

Spec. 1. RHAG. PASSIVA, a causis externis.

a) — ab aëre frigidiori & sicciori: a) Labiorum, b) Papillarum Mammæ, c) Scroti, d) Ungvium, *Reduvia*; Nagelrotz = Spricka.

b) ex abusu acidorum & adstringentium: argillæ &c.

c) — ex acrioribus lixivis: ancillarum — Lixio: Sagar.

d) — ab ustione: vel labore ferrariorum &c.

e) — ab immunditie: manuum & pedum.

Cura: cum Cerevisia primaria, Sebo vel pingvedine Anseris mixta, lavare manus & pedes; labia vero & Mammarum papillæ c. Cre-more Lactis, vel Oleo Ovor., — Cera, Balsamo Majali vel Pomato labiali &c. ungenta.

Sp. 2. RHAG. COMPLICATA FERINA, profundioribus & siccioribus fissuris.

a) — *Veneræ*: protuberantiis Genitalium, podicis &c.

b) — *Herpetica*:

c) — *Leprosa*:

d) — *Ulcerosa*: Rhag. inomin. Plenck.

Cura: Morbi primarii cum Ungv. Mercuriali &c. Qua virtute Liquor Probatorius polleat, tentari meretur.

Gen. 72. PITYRIASIS Hipp. Pauli Ægin. Porrigo Celsi. *Furfuratio* Senn. Gorteri, Vog. G. 476. *Snas*.

Furfuraceæ cuticulæ desquamations, cum pruritu potissimum decedentes.

Spec. 1.

Spec. 1. PITYR. PASSIVA.

a) — *ex abusu acidorum*: &c. infantum pone aures &c.

b) — *Viatorum*: ab aëre, fumo & sudore &c.

c) — *Capitis*: a neglecta pectinatione; Plenck.

Cura: Mundities observanda est.

Sp. 2. PITYR. IDIOPATICA, ex acrimonia humorum ad cutem separata.

a) — *squamosa*: reconvalescentium, post febres &c. Scarlat. Porrig. Sauv. sp. 3. anniversaria verri.

b) — *Furfuracea*: senum in parte capillata capitis, superciliarum &c. Tin. Porrig. S. sp. 6. Alopec. porrig. S. sp. 5.

Cura: Alterantibus, Diluentibus & edulcorantibus, atque Diæta accommodata Acrimoniam humorum temperare atque abluere debes.

Sp. 3. PITYR. COMPLICATA five Symptomat.

a) — *Artbritorum*: & Podagricorum.

b) — *Herpetica*:

c) — *Escharotica*: Tineæ & Lepræ.

Cura: præcedentis & morbi primarii.